

Tapa valla valimistulemused ja uus koalitsioon selgunud

Tapa vallas käis kohalikel valimistel hääletamas üle poole valijatest. 31. oktoobril sõlmitud lepingu alusel jätkab järgnevas neljaks aastaks senine koalitsioon, mis seab fookusesse valla arengu ja eelarve tasakaalu.

Aitäh kõigile, kes andsid oma panuse ja rääkisid kaasa meie valla tuleviku arengus!

Kohalike omavalitsuste valimistel osales Eestis 59,3% valijaskonnast ehk 595 260 inimest. Tapa vallas oli valimisaktiivsus 52,7%. Oma hääle andis kokku 4075 elanikku, neist 2140 paberседelil ja 1935 e-hääletuse teel.

Tapa vallavolikogu 21 kohta jagunesid järgmiselt:

Valimisliit Valgejõgi – 8 kohta
Eesti Keskerakond – 3 kohta
Valimisliit Koostöö – 3 kohta
Eesti Reformierakond – 3 kohta
Eesti Konservatiivne Rahvaerakond (EKRE) – 2 kohta
ISAMAA Erakond – 2 kohta

Aastateks 2025–2029 moodustati Tapa vallas nelja osapoolega koalitsioon, kuhu kuuluvad Eesti Keskerakond, Eesti Reformierakond, Eesti Konservatiivne Rahvaerakond ja Valimisliit Koostöö. Uuele koalitsioonile kuulub Tapa 21-liikmelises vallavolikogus 11 kohta.

Koalitsioonileppe aluseks on osapoolte valimislubadused ja ühised eesmärgid, mis keskenduvad valla arendamisele, pikaajaliste taristuprojektide lõpuleviimisele ja eelarve tasakaalu hoidmisele.

Maksim Butšenkov (Keskerakond):

Koalitsioonilepingu allkirjastasid 31. oktoobril 2025. aastal Tapa vallavolikogu istungite saalis. Osapoolte esinumbreid: Maksim Butšenkov (Eesti Keskerakond), Reigo Tamm (Eesti Reformierakond), Valdo Helmelaia (Eesti Konservatiivne Rahvaerakond) ja Ene Augasmägi (Valimisliit Koostöö), samuti teised valituks osutunud volikogu liikmed.

„Eelmine periood on näidanud, et ka neljast osapooltest koosnev võimuliit on suuteline leidma konsensust ja tegema valla arengu jaoks märgilisi otsuseid. Mõned neist hakkavad avaldama positiivset mõju alles teatud aja möödudes. Kahjuks kasutasid muudatustega kaasnevad segadust ja teadmatust oma kampaanias poliitilised jõud, kes jäävad nüüd opositsiooni. Õnneks usaldas enamik hääletanuid meile suurte tegude lõpuleviimise ja sellega seotud valla arengu võimendamise.“

Reigo Tamm (Reformierakond) tõi välja, et nelikliidu jätkamine tagab Tapa valla arengus ja igapäevaelus stabiilsuse. Pidev koalitsioonide ja vallajuhtide muutmine tekitab elanikes segadust ning ebakindlust. Senine nelikliit sai eelmised kaks aastat valla arendamisega edukalt hakkama ja kuna ka valimis-

tel saadi piisav toetus, siis saab see koalitsioon jätkata valla juhtimist. Täna se laiapõhjalise nelikliidu pluss on see, et suudetakse omavahel koostööd teha ning ühendada erinevaid maailmavaateid. Nelikliitu toetas valimistel 52,2% valijaid, seega tänane koalitsioon esindab Tapa valla enamuse valijate huve. Lisaks on positiivne see, et valla tulevikuplaneerimises suuri muudatusi ei tule ehk nelikliidu soov on enda algatatud projektid järgnevatel aastatel edukalt lõpuni viia. Suuremad arendused on Tapa keskvaljaku, raudteejaama ning Tapa valla gümnaasiumi renoveerimine ja ujula rajamine.

„Meie koalitsioon ei tee oma otsuseid selle järgi, kas need on populaarsed või mitte, vaid selle järgi, kas need otsused on vajalikud ja toovad vallale kasu. Eesmärk on leida lahendusi, mis hoia-

vad valla rahakoti korras ja toetavad valla arengut,“ rääkis Reigo Tamm.

Valdo Helmelaia (EKRE): „Hindasime partnerite valikul koalitsiooni oodatavat „tervist“, osaliste usaldusväärust ning EKRE senist kogemust Tapa kohalikus poliitikas. Samuti toetajate meelestatust, kes pole meile anonüümseid hääled, vaid inimesed keda tunne- me ning arvamust hindame.“

„Meie eesmärk on toetada kõiki valla elukvaliteeti suurendavaid projekte taristu, avaliku ruumi, koolivõrgu ja ettevõtluskeskkonna arendamiseks. Kõiki tegevusi, mis muudavad elanikule vallas elu lihtsamaks, puhtamaks, ohutumaks ja jõukamaks. Täna- sed otsused, investeeeringud, planeeringud saavad teoks ning kannavad vilja mitte ühe aasta ega ühe valimistsükli, vaid 5, 15 ja 25 aasta vaates. Ehk siis meie valik põhineb kainel pragmaatilisel kalkulasioonil, nelikliiduga on pikaajaliste strateegilistelt kasulike valikutel elluviimine vähemalt täna tõenäolisem. Koalitsioonis oleme eesmärgiga toetada kasulikke ning hoida ära kahjulikke arenguid.“

Ene Augasmägi (Valimisliit Koostöö) rõhutas koostöö järjepidevuse tähtsust. Tema sõnul annab seniste partneritega jätkamine võimaluse viia lõpule vallas juba alustatud projektid, mis vajavad püsivat tähelepanu ja ühist tegutsemist. „Hea on jätkata pooleliolevaid töid partneritega, kellega koostöö on juba varem sujunud. Palju on valdkondi, mis vajavad lõpuni viimist,“ sõnas ta.

Koalitsioonileping avalikustatakse peale uue vallavolikogu struktuuri paika saamist.

Tapa sai uue ja avara Grossi Toidukaubad kaupluse

Katrin Männik
Sõnumed toimetaja

Tapale on kerkinud uhiuus Grossi Toidukaubad kauplus, mis avas külastajatele ukse pidulikult 5. novembril kell kümme hommikul. Enne poe avamist ootas ukse taga juba pea sadakond külastajat, kes kõik tulid värsket kauplust uudistama.

Lindi lõikasid läbi OG Elektra AS omanik Oleg Gross ja Tapa vallavanem Riho Tell. Tegemist on juba kolmanda Grossi Toidukaubad kauplusega Tapa vallas.

Vallavanem rõhutas oma tervituskõnes, et uue kaupluse avamine on oluline samm valla arengus. „Tapa sai selle poe avamisega juurde 25 töökoha ning kinnituse, et see on hea koht, kuhu investeerida,“ ütles Tell ja ulatas Oleg Grossile kingituseks Tapa Muusika- ja Kunstikooli õpilase maali, millel kujutati tuuleveskit. „Tuult tiiba-

Vastvalminud uus Grossi Toidukaubad kauplus Tapal. Foto: S. Grebenjuk

desse!“ soovis vallavanem, mille peale Oleg Gross vastas muhedalt: „Ma noor mees, läheb vaja!“

Uus pood, mille müügisaal on üle 1600 ruutmeetri, on üle kahe korr suurem senisest Tapa kesklinna Grossi Toidukaubad poest. Ruumikas müügisaal ja lai tootevalik pakuvad Tapa elanikele senisest mugavamast ostukogemusest.

Kaupluse ehitustööd algasid käesoleva aasta kevadel ning hoone kerkis Loode 8 kinnistule, mis asub Paida maantee ja Loode tänava ristmiku kõrval. Enne ehitust koostati ja kehtestati detailplaneering, mille menetlus sujus latusalt. Planeeringu algatas Tapa vallavalitsus OG Elektra AS taotluse põhjal 2024. aasta aprillis ning juba 2025. aasta veebruaris jõuti selle keh-

testamiseni.

OG Elektra juhatuse liige Kertu Olu lisas, et Tapa vallas ettevõtte arenguplaanid sellega ei lõpe: „Praegu naudime hetkeks tehtud töö vilju, kuid peagi vaatame arenduse osas Tamsalu poole, kuhu planeerime samuti uut kauplust. Soovime tänada ka Tapa vallavalitsust super asjaajamise ja koostöö eest,“ sõnas Olu.

Tema sõnul on uues kaupluses veel üks vaba üüripind ning vabad pinnad on leitavad ka kesklinna Jaama tänava poe teisel korrusel.

LOE LEHEST

Kotli koolimaja rekonstrueerimiseks eraldati 1,3 miljonit eurot toetust

lk 2

Tapa kesklinna rekonstrueerimine 2025

lk 3

Aleksander Jairus – mees, kelle jaoks liikumine on elu

lk 4

Pisirohe – kui taimearmastus kasvatab end ise

lk 5

Kooliraadio Sõlm kui noorte häälekandja ja kooli südamelöök

lk 6

Tegus oktoober Tapa Valla Spordikeskuses

lk 7

Vallavalitsuse istungitest

lk 8

Venekeelne lehe kokkuvõte

lk 11–12

LOE KA
INTERNETIS
[www.tapa.ee/
ajaleht](http://www.tapa.ee/ajaleht)

ARENG

Tapa Valla Kooli lift on valmis

Tegemist on Tapal Pargi 12 asuva koolimaja ja ning lifti paigaldamise tingis vajadus kaasajastada meie koolimajad ning tagada mugav ja ohutu juurdepääs kõigile õppuritele ja õpetajatele, kes seda vajavad. Tapa koolimaja on ehitatud nõukogude ajal ning toona koolimajadesse lifte ei rajatud, vaatamata sellele, kas hoone oli kolme- või neljakorruseline. Samal ajal on paljudes Euroopa Liidu liikmesriikides nõue, et kõigis elu- ja ühiskondlikes hoonetes, kus on rohkem, kui üks korrus, peavad olema liftid.

Kõik lifti tööks vajalikud konstruktsioonid on

rajatud ja seadmed paigaldatud. Lift on kontrollitud ja katsetatud riiklikku akrediteeringut omava pädeva asutuse poolt. Seega lifti auditi läbi viinud asutus tõendab registreeritava töteseadme vastavust seadme ohutuse seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetele. Lifti kandevõime on kaheksa inimest ehk 630 kg ning see sobib kasutamiseks ka ratastooliga.

On väga hea tunne tõdeda, et oleme astunud järjekordse sammu kaasaega!

Andrus Freienthal
abivallavanem/
haldusosakonna juhataja

Kotli koolimaja rekonstrueerimiseks eraldati 1,3 miljonit eurot toetust

Riigi Tugiteenuste Keskus otsustas 26. septembril rahandusministri määruse alusel rahuldada Tapa vallavalitsuse taotluse projekti „Nooruse tn 2 õppehoone rekonstrueerimine“ rahastamiseks. Projekti rahastatakse moderniseerimisfondist meetme „Avaliku sektori hoonete energiatõhususe ja taastuvenergia programm“ vahenditest.

Projekti eesmärk on muuta Kotli koolimaja kaas- aegseks ja energiatõhusaks õppekeskkonnaks, mis vastab tänapäevastele energiatõhususe ja sisekliima nõuetele.

Projekti kogumaksumus on 1 868 894,29 eurot, millest 1 308 226 eurot tuleb riigi toetusena ning 560 668,29 eurot katab vallavalitsuse omafinantseering.

Rekonstrueerimistööd viiakse läbi ajavahemikus 1. august 2025 – 31. detsember 2028. Tööde käigus uuendatakse hoone soojust, ventilatsiooni- ja küttesüsteeme ning parandatakse energiatarbimist vähendavaid tehnilisi lahendusi.

Pärast tööde lõppu hakkab koolihoone vastama maksimaalsele lubatud energiatõhususarvule, mis aitab vähendada energiakulu ja kasvuhoonegaaside heidet. Hoone jääb ka edaspidi kohaliku omavalitsuse teenuste osutamise kohaks ning avaliku kasutusse vähemalt viieks aastaks pärast projekti lõppu.

Tapa vallavanema Riho Telli hinnangul on Nooruse tn 2 õppehoone rekonstrueerimine oluline samm Tapa valla koolivõrgu korras- tamisel.

„Riigi toetus aitab selle eesmärgi täitumisele meid tublisti lähemale. Projektis planeeritavate tööde kõrval on kavandatud veel ehitustöid ligikaudu samas mahus. Hetkel käib kogu hoonekompleksi energiatõhusaks ja kaasaegseks õppekeskkonnaks projekteerimine ning renoveerimistööd on plaanis alustada järgmise aastasuvel. Tööde tulemusena valmivad nõuetele vastavad ja kaasaegsed ruumid ning õueala lasteaiastele ja Tapa Valla Gümnaasiumi õpilastele,“ sõnas Tell.

Enne ja pärast kohalikke valimisi

Riho Tell
Tapa vallavanem

Kohalik valimistrall on lõppenud, loobitud pori kuuerevääridelt maha pühitud, katkenud närvide kokku traageldatud ja esmased kokkulepped valitsemiseks sõlmitud. Seekordne valimisvõitlus kujunes paljude asjaosaliste hinnangul eriti teravaks, käiku läksid kõik lubatud ja lubamatud, üle hea tava võtted. Seda, kui suure löhe valimisvõitlus kogukondade vahele jättis, näitab aeg. Iga valimistel osalenud erakond

ja valimisliit valis oma taktika, kes valis vastandumise ja kriitika tee, kes keskendus oma valimisprogrammi tutvustamisele ning hoidus konkurentide halvustamisest. Tagantjärele on raske hinnata milline taktika töötas paremini, osasid valijaid kõnetas üks, teisi jällegi teine lähenemine. Kindel on see, et üksteisele vastandumine valijaid juurde ei too, Tapa valla valimisaktiivsus jäi madalaks. Juba tükk aega enne kohalikke valimisi ennustati riigi tasemel toimuva ülekandumist kohalikule tasandile. Eesti Reformierakonna mõõdapane- nekud ja ebakindlus riigi va-

litsemisel kajastusid kohalike valimiste statistikas üsna selgelt mitte ainult Tapa vallas, vaid kogu Eestis. Siinkohal suur tänu kõikidele valijatele, kes Reformierakonna kandidaatidele hääle julgesid anda! Need hääled olid ilmselgelt antud konkreetsetele inimestele, mitte erakonnale.

Valimised võitnud valimisliidul Valgejõgi koalitsiooni moodustada siiski ei õnnestunud, sest ükski erakond ja valimisliit peale Isamaa polnud nõus nendega koostööd tegema. Valgejõe mõttekoht, vastandumine ja lauskriitika võib tuua valimistel juurde protes-

tihääli, kuid tõrjub samas võimalikud koalitsioonipartnerid eemale. Koalitsioonileping on sõlmitud ning viimased kaks aastat võimul olnud nelja osapoolega koalitsioon on valmis vastutust Tapa valla hea käekäigu eest edasi kandma. Koalitsioonileping saab avalikuks peale seda, kui vallavolikogu on valitsemiseks vajalikud struktuurid kinnitanud. Ette- rattavalt saan öelda, et eelkõige on kavas lõpuni viia eelnevatel aastatel algatatud suured projektid.

Täna kõiki neid Tapa valla elanikke, kes valimistel osalesid ja oma hääle andsid!

Valimistejärgsed mõtted

Alari Kirt
VL Valgejõgi

Alustuseks suur tänu kõigile, kes andsid oma hääle VL Valgejõe. Teid oli seekord rohkem kui neli aastat tagasi – kokku 1498 inimest. See on tugev mandaat ja selge tunnustus, et liigume õiges suunas.

Kuigi võitsime valimised ja tegime kõigile volikokku pääsenud jõududele ettepaneku alustada koalitsiooniläbirääkimisi, vastas jah-sõnaga vaid Isamaa. Teised jõud olid selleks ajaks juba omavahel kokku leppimas, et jätkata senist võimukorraldust ja hoida olemasolevat toiduahelat.

Oleme juba valimiste ajal

rõhutanud, et soovime vähendada poliitikutel liigset sekku- mist valla igapäevajuhtimise – olgu see poliitiliste abivallavanemate või valla äriühingute juhatuste ja nõukogude kau- du. Seetõttu pole üllatav, et koos Isamaaga oleme praegu opositsioonis. Loodan siiski, et mõni praeguse koalitsiooni liige leiab endas julguse näha suuremat pilti ning toetada avatumat ja sisulisemat valitsemist.

Tabelist on selgelt näha, et valla elanikud soovisid muutust. Paraku ei kajastu valimistulemus koalitsiooni koosseisus ning mitmed valijad peavad seekord pettuma.

Meie toetus kasvas, opositsiooni hääle arv suurenes märkimisväärselt, samal

ajal kui koalitsioon kaotas ligi 400 häält. See pilt räägib enda eest.

Oleme valmis oma tööd opositsioonis väärikalt ja jär-

jekindlalt jätkama ning seisma nende väärtuste eest, mille eest meil mandaadi saite: selgus, avatus ja parem juhtimiskultuur.

Valimistulemused

	2025	2021	Vahe
Eesti Keskerakond	581 (14,30%)	768 (19,10%)	-187
Valimisliit Koostöö	557 (13,70%)	514 (12,80%)	+43
Reformierakond	519 (12,70%)	687 (17,10%)	-168
EKRE	468 (11,50%)	554 (13,80%)	-86
Koalitsioon kokku	2125	2523	-398
VL Valgejõgi	1498 (36,70%)	1423 (35,40%)	+75
Isamaa	454 (11,10%)	56 (1,40%)	+398
Opositsioon kokku	1952	1479	+473
Hääletanuid kokku	4077	4023	+54

KÜSITLUS

Lehtse alevikus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumine

Tapa vallavalitsus kogub infot kinnistute kohta, mis oleksid ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni (ÜVK) rajamisel huvitatud süsteemiga liitumisest. Hetkel ei ole veel teada, millal ÜVK süsteem rajatakse, kuid järgmiste otsuste tegemiseks oleks vaja teada liitumisest huvitatud kinnistute arvu. Liitumise puhul tuleks arvestada

ka liitumistasuga, mis võib jääda 5000-10 000 euro vahemikku. Täpne summa sõltub investeeringu kogusuurusest ja ÜVK-ga liituda soovijate arvust.

Kinnistu omanikul on liitumise soovist võimalik teada anda, kui täidetakse digitaalne vorm, mis on leitav tap.ee/lehtseYVK. Paberikandjal on võimalik enda soovist tea-

da anda Lehtse raamatukogus. Kui digitaalse vormi kaudu või paberikandjal ei ole võimalik teada anda, siis võib vallavalitsust teavitada e-kirjaga aadressil vallavalitsus@tapa.ee. E-kiri peab sisaldama kinnistu aadressi ning kinnistu omaniku nime ja kontaktandmeid.

Andmete esitamise tähtaeg on 31. detsember 2025.

Lisainfo:

Abivallavanem
Andrus Freienthal,
telefon 5918 2790,
andrus.freienthal@tapa.ee

Keskkonnaspetsialist
Mailis Sepp,
telefon 5193 1564,
mailis.sepp@tapa.ee

Tapa vald otsib aasta teo kandidaate

Tunnustuse liigid:

- TAPA VALLA AASTA TEGU
- TAPA VALLA TEENETEMÄRK
- TAPA VALLA TÄNUKIRI

Tunnustuse taotluse esitamise tähtaeg on 1. detsember 2025

Taotluse saab esitada e-postile vallavalitsus@tapa.ee või otse läbi SPOKU iseteeninduskeskkonna.

Taotluse vorm: tapa.ee/tunnustamine

KÜSITLUS "Lehtse alevikus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumine"

Tapa kesklinn novembri keskel. Foto: German Šved

Tapa kesklinna rekonstrueerimine 2025

Andrus Freienthal
abivallavanem/
haldusosakonna juhataja

Tööd teostatakse vastavalt projektile, mis valmis mõned aastad tagasi ning mida korduvalt avalikkusele tutvustati. Ehitustööd toimuvad Tapa linna keskvaljakul, vallamaja kõrval skvääris (Pikk 17), Pikal tänaval Hommiku ristmikust kuni Vilmsi platsini, Hommiku puisteteel kuni Rohelise tänav ristmikuni ja 1. Mai puistee lõigul kuni Meie kaubamajani. Korraldatud riigihanke tulemusena esitas parima pakkumuse OÜ RTS Infra Eesti maksumusega 4 021 945 eurot käibemaksuga (24%). Ehituse maksumusest 1 158 542 eurot moodustab riigipoolne toetus. Hanketingimuste kohaselt on rekonstrueerimistöödeks ette nähtud maksimaalselt 12 kuud. Ehitustööd algasid juulikuul lõpus ja on hetkel graafikus. Kogu objektil on maa-alused süsteemid (sademevee ärajuhtimine, kanalisatsioonitorustikud, kaablid, valgustusmastide alused) rajatud. Hea on tõdeda, et tööde käigus vahetasime välja ka kümneid meetreid amortiseerunud

kanalisatsioonitorustikke ning korda saavad kõik tööde alal asuvad kanalisatsioonikaevud. Hetke seisuga käib katendite ehitus. Asfalteerimistööd on tehtud ning taimede istutuskastid (lillepeenrad) on paigaldatud. Hiljemalt novembrikuul lõpuks, kui ilm lubab, saab täielikult valmis Pika tänav kivisillutisest katend. Detsembri alguses paigaldatakse tänavavalgustusmastid ja valgustid – kesklinn saab valgeks. Haljastustööd, mänguväljakute rajamine ja keskvaljaku jalgteede ehitus jäävad kevadeks. Seega tuleb talvekuudel vahele planeeritud tehnoloogiline paus.

Pika tänav sõidutee materjal on graniitkivist katend ja kõnniteed on ehitatud betoonkividest. Keskvaljaku jalgteed rajatakse graniitplaatidest. Hommiku ja 1. Mai puistee ning Pikk tänav avatakse liikluseks detsembri keskpaigas. Seejuures on Pika tänav sõidutee Hommiku puistee ristmiku alates mõeldud vaid sõiduautodele. Liinibussid ja kaubaautod hakkavad liikuma mööda Rohelist tänavat.

Tänavused tööd Tapa kesklinnas on jätkuprojektiks 2017–2018 teostatud töödele Tapa raudteepoolses kesklinnas. Toona vii-

di ellu projektid „Tapa raudteejaama, bussijaama, kesklinna haljastuse ja inimeste igapäevaste liikumisvõimaluste väljaarendamine“ ja „Raudteepeatuste ühendamine erinevate liikumisviisidega“. Tookord ehitati tööde käigus ümber Jaama ja Sauna tänavad koos Jaama tänav ringristmikuga, samuti Kivilo tänav Pika ja Rohelise tänavate vahel ning Esperanto tänav. Korraldati ümber bussijaama liikluskorraldus. Korraldati Kirikupark ja kultuurikoja ümbrus, likvideeriti vana ja rajati uus haljastus.

Seega võib öelda, et praegused ehitustööd viivad lõpule selle, millega alustati Tapal kaheksa aastat tagasi. Kaasaegses euroopalikus linnaruumis on nii, et jalakäijaid, võrreldes sõidukitega liiklejatega, teadvustatakse nõrgema poolena. Kogu Euroopas, kui kujundatakse ümber linnasüdamikke, mõeldakse eelkõige jalakäijate ohutuse peale ja tehakse jõupingutusi, et kaasajasse linnaruumis tagada jalakäijatele mugav ja turvaline liiklemine. Niisiis, Tapa kesklinna ümberkujundamine on ette võetud eesmärgiga muuta linnasüda turvaliseks, huvitavaks ja ilusaks kohaks, kuhu meie inimesed tahavad tulla.

Eelkõige väärivad ilusat elukeskkonda Tapa linna ja valla elanikud. Aga lisaks sellele on Tapa linnast saanud väga rahvusvaheline linn: siin asuvad pidevalt meie sõprade ja liitlaste väeüksused Suurbritanniast, Prantsusmaalt, USA-st ja teistest riikidest. Tapat on külastanud ja külastavad teiste riikide riigipead ja valitsusjuhid. Näiteks, Tapat on külastanud Belgia kuningas Philippe I, Suurbritannia peaministrid Theresa May, Boris Johnson, Keir Starmer, Taani peaministrid Lars Løkke Rasmussen ja Mette Frederiksen, Prantsusmaa president Emmanuel Macron ja veel mitmed teised. Samuti paljud NATO väejuhid.

Lisaks on Tapa oluline raudteesõlm, kus toimuvad ümberistumised Tallinn-Tartu ja Tallinn-Narva suundade vahel. Samaaegselt Tapa kesklinnaga saab korda ka Tapa ajalooline raudteejaama hoone, kus Eesti Raudtee AS on ette võtnud suured restaureerimistööd.

Ka investeeringute meelitamisel Tapale on väga oluline, kuidas meie vallakeskus välja näeb. Ettevõtjad jälgivad tähelepanelikult seda, kuidas omavalitsused oma asulaid korrastavad.

ARVAMUS

Porkuni mõis ja maapiirkondade areng Tapa vallas

ÜLESKUTSE KONSTRUKTIIVSELE JA TASAKAALUSTATUD VALLA ARENGULE

Porkuni mõisa ajalooline süda, endine koolihoone koos ümbritseva maaüksusega, on jõudnud tagasi riigi omandisse. See tähendab, et praegu otsustatakse uuesti, mis sellest paigast saab ja kelle kätte see tulevikus liigub. Hetkel pole teada, millised on riigi plaanid ega kas Tapa vald on sellesse protsessi kaasatud.

Tapa vallas oleks aga võimalus Riigivaraseaduse §33 ja §34 alusel taotleda kinnistu munitsipaalomandisse, kui seda kasutatakse avalikus huvis. Selline samm ei tähenda kohustust ehitada ega kulutada, vaid õigust ja võimalust olla otsuste tegemisel osaline. Kui objekt müüakse eraomandisse, ei pruugi selle tulevik enam lähtuda kohaliku kogukonna ja valla arengusuundadest.

Porkuni on Tapa valla arengukavas määratletud kui kultuuri-, turismi- ja kogukonna piirkond. Kui vald oleks kinnistu omanik või pikaajaline kasutaja, avaneks võimalus taotleda riiklikke ja Euroopa Liidu toetusi (PRIA, KIK, Muinsuskaitse, Leader jt), luua avalik-erasektori koostööd või anda kinnistule hoonestusõigus 0-eurose alghinnaga, kuid investeeringukohustuse alusel. Need on realistlikud lahendused, mis aitaksid piirkonnal taas elavneda ja toimida osana valla tasakaalustatud arengust.

Porkuni ei ole ainult ajalooline koht – see on elav kogukond, millel on oma identiteet ja potentsiaal. Seal on olemas loodus, pärand, inimesed ja ettevõtlikkus. Vajalik on vaid strateegiline tähelepanu ja selge otsus, et areng ei koonduks üksnes Tapa linna keskmesse.

Viimastel aastatel on Tapa linn saanud olulisi investeeringuid – keskvaljak, veetorn, raudteejaama ümbrus ning spa- ja ujulakompleks. Need on vajalikud ja väärtuslikud arendused, mis tõstavad linna elukeskkonna kvaliteeti. Kuid nüüd on aeg vaadata ka valla äärealade poole, kus potentsiaal on sama suur, kuid tähelepanu ja ressursside vähem. Tasakaalustatud areng tähendab, et investeeringud ja võimalused jõuavad nii linna kui maale. Kui äärealad jäävad kõrvale, kaotab lõpuks kogu vald.

Sellised paigad nagu Porkuni on Tapa valla visiitkaardid väljaspool linna. Nad toovad siia külastajaid, kultuuri- ja loodusturiste ning annavad vallale erilise näo. Kui neid kohti väärustada ja arendada, võidab kogu piirkond.

Et see oleks võimalik, tuleks avada avalik arutelu Porkuni mõisa tuleviku üle – kaasates kohaliku kogukonna, MTÜ-d ja ettevõtjad. Vallal oleks otstarbekas teha ametlik päring riigile, et selgitada kinnistu edasised plaanid ja võimalikud omandamisvõimalused.

Oluline on, et enne otsuseid oleks vallas kogukonnal võimalus kaasa rääkida. See on seaduslik, mõistlik ja vastutustundlik samm, mis tugevdab valla sidusust ning annab inimestele tunde, et nende kodukoht ja pärand on kaitsitud.

Porkuni vajab tulevikuplane, mis sünnivad koostöös ja ausas dialoogis – mitte kaugel määratud otsuste, vaid kohaliku tahte kaudu. See on üleskutses konstruktiivsele ja tasakaalustatud valla arengule, kus väärtustatakse nii linna kui maa, nii mineviku kui tuleviku sidet.

Kui vald suudab jagada tähelepanu ja ressurssi õiglaselt, kasvab kogu Tapa vald tugevamaks. Porkuni on selleks valmis – tuleb vaid teha esimene otsus.

Heiki Hallik

veel Tapa vallavolikogu liige aga varsti vallakodanik Porkunist

Hea Tapa valla elanik!

Tänapäeva sotsiaalhoolekande põhimõte on, et iga inimene peab saama elada oma koduses ja turvalises keskkonnas nii kaua kui võimalik.

Kui igapäevatoimingutes tekitab raskused, tasub pöörduda Tapa valla sotsiaaltöötaja poole. Koos kaardistatakse abivajadust terviklikult ning hinnatakse olemasolevat tugivõrgustikku ja muid toetusvõimalusi.

Järgnevalt toome välja kolm peamist teenust, mille kohta meil enim küsitakse:

KODUTEENUS

Teenuse eesmärk on abistada inimest toimingutes, mida ta tervises seisundi tõttu ei suuda iseseisvalt sooritada.

Näiteks toiduainete toomine, kütetepuude tuppa vedamine, abistamine asjaajamisel, riiete korrastamine, ravimite toomine jms. Teenus on jagatud 4 paketi.

TEENUSE PAKETID:

I pakett – 1 kord nädalas, 1 tund korraga, omaosalus 20 € kuus.
II pakett – 2 korda nädalas, 1 tund korraga, omaosalus 40 € kuus.
III pakett – 3 korda nädalas, 1 tund korraga, omaosalus 60 € kuus.
IV pakett – 4–5 korda nädalas, 1 tund korraga, omaosalus 120 € kuus.

Kui soovitakse täiendavaid lisateenuseid (nt kardinat vahetus, lume rokimine jms), on tunni hinnaks 30 eurot.

TÄISEALISE ISIKU HOOLDUS

Teenuse eesmärk on tagada hooldus isikule, kellel on määratud raske või sügav puue ning kes vajab abi vaimse või kehalise puude tõttu. Hooldajaks ei määrata ülalpidamiskohustusega isikut (nt eakale oma poega või tütar).

Hooldajale makstakse raske puudega isiku abistamise eest 100 eurot ühes kalendrikuus ning sügava puudega isiku abistamise eest 150 eurot kalendrikuus.

SOTSIAALTRANSPORT

Sotsiaaltranspordi teenust saavad kasutada puudega või liikumisraskustega isikud, kes vajavad transporti avalikele teenustele (nt arsti juurde). Isiku omaosalus on 0,30 € kilomeeter. Sõidu-

soovist tuleb anda teada oma piirkonna sotsiaaltöötajale vähemalt 5 päeva ette, kas kirjalikult või suuliselt.

Kõikide teenuste kohta täpsema info saamiseks pöördu kindlasti meie valla sotsiaaltöötajate poole:

Lehtse, Jäneda, Moe piirkond: Martin Kesamaa, tel 5661 7181, e-post martin.kesamaa@tapa.ee

Tamsalu piirkond: Pille Eevardi, tel 5342 9921, e-post pille.eevardi@tapa.ee

Tapa piirkond: Ragni Nikiforova, tel 5344 3779, e-post ragni.nikiforova@tapa.ee

Heade soovidega
Tapa valla haridus- ja
sotsiaalosakond

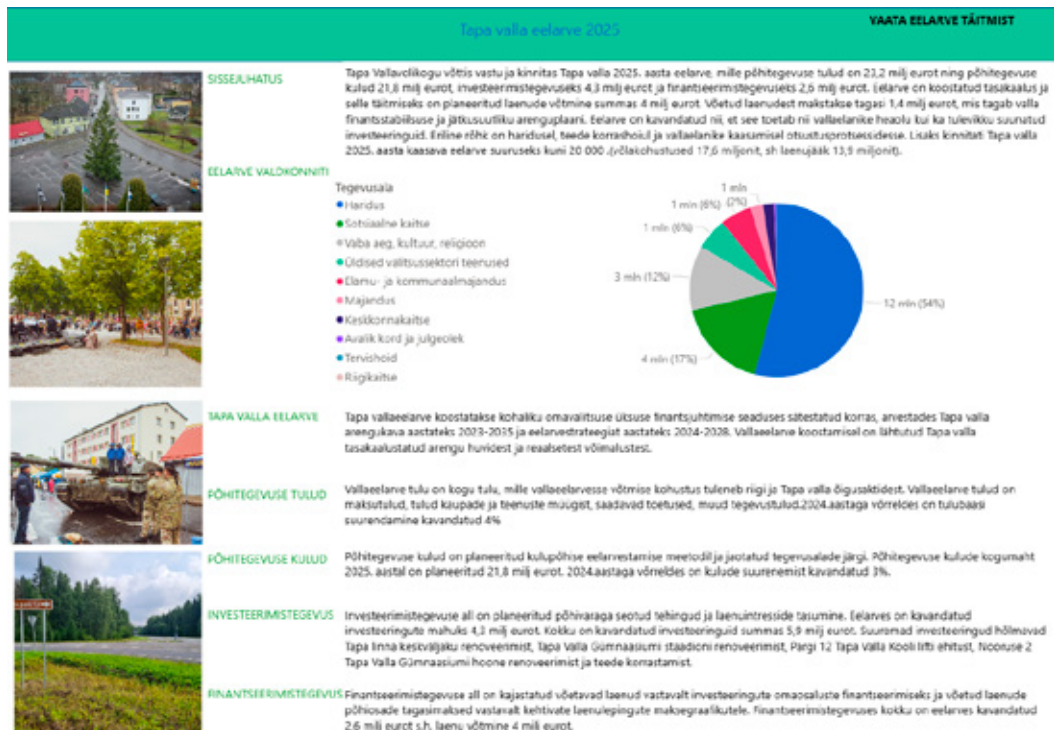
Kuidas Tapa valla eelarve täitub?

Tapa Vallavalitsus jälgib oma eelarvet igakuiselt ja jagab seda avalikult valla kodulehel (rubriik: Eelarve täitmine). Eelarve on tulude ja kulude plaan, mille volikogu kinnitab üheks aastaks ning on aluseks vallavalitsuse tegevuste rahastamiseks. Infot selgitab valla finantsjuht Imbi Saar.

Eelarves kajastatakse eraldi põhitegevuse tulud, põhitegevuse kulud, investeerimistegevus ja finantseerimistegevus. Eelarve täitmist võib jälgida tulu- ja kululiikide kaupa nii graafiliselt, summaliselt kui ka protsentides.

Tulude osas on 9 kuu täitmine olnud 76%, mis iseenesest on hea näitaja. Väiksem on olnud tulude laekumine elamumajandusest, kuid vallavalitsus on aktiivselt tegelenud vallale mittevajalike eluruumide võõrandamisega ja saadud tulu on kajastatud muude tulude all, kus täitmine on olnud 139%.

Kulude osas on 9 kuu täit-

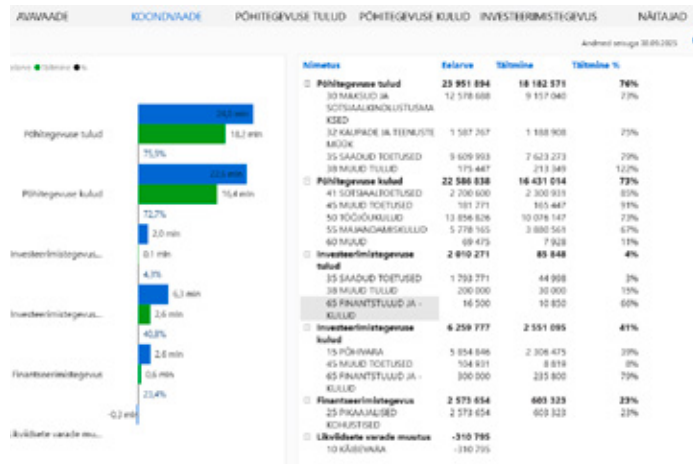
mine 73%. Kõige suurema kuluga valdkond on olnud sotsiaalvaldkond (79%). Sotsiaalvaldkonna kulud on väga raske ette planeerida, sest siin on

tegemist juhtumipõhiste kuludega. Riigi poolt antud kohustused hooldusreformiga on pannud kohalikud omavalitsused rahaliselt raskesse seisu.

Teistes valdkondades on kulude täitmine jäänud alla 75%.

INVESTEERINGUD

9 kuu jooksul on investee-

mistulude laekumine olnud 4%, suurem osa laekub IV kvartalis toetustena suurte objektide (nt keskväljak, kooli lift) eest.

Investeeringuskulude täitmine on olnud 39% ja kajastab täpselt lõpetatud projekti-de kulud.

Finantseerimistegevuses kajastub laenu võtmise ja tagasimakse. Aasta alguses viis vallavalitsus läbi laenu-de refinantseerimise eesmär-

giga leida väiksema laenuintressiga laenupakkuja. 9 kuu-ga on võetud välja 500 tuhat eurot investeeringute katteks. Tapa Vallavalitsus on jälginud mõistliku majandamise printsiipi. Kõik allasutused hindavad oma kulude vajalikkust ja sellega on saavutatud eelarvest kinnipidamine.

Rohkem infot ja eelarve täitmise graafikud leiad valla kodulehelt interaktiivses vormis.

Aleksander Jairus – mees, kelle jaoks liikumine on elu

Katrin Männik
Sõnumed toimetaja

Aleksander Jairus (pildil) on mees, kelle elu keerleb kahe suure armastuse – spordi ja muusika – ümber. Tema sõnul on need kaks teineteise täiendused: üks treenib keha, teine toidab hinge. „Elu on liikumine ja liikumine on elu,“ ütleb ta veendunult ning tema sõnad kõlavad kui mantra, mida ta on ka oma õpilastele ja tuttavatele korduvalt õpetanud.

Täna elab ja tegutseb Jairus Jänedal, kus ta jagab oma aastakümnete pikkust kogemust tervisliku eluviisi, toitumise, liikumise ja teaduspõhise treeningu valdkonnas. Endine tõstja, treener ja õppejõud on juhendanud paljusid, kes otsivad tuge tervislikuma ja teadlikuma eluviisi poole liikumisel. „Tervis on liikumine, mis omakorda soodustab normaalset vereringet,“ rõhutab ta. „Keha passiivse seisundi puhul kipuvad tulema erinevad tervisehädad. Ei pea ilmingimata maratone jooksmas, ega suuri raskusi tõstma, piisab päevas 30 minutist endale meelepäraste liikumise vormist (kõndimine, ujumine, suusatamine, jalgrattasõit jne). Seejuures oleks hea jälgida ka pulsisagedust. Ei saa mainimata jätta, et hapniku tarbimine liikumise ajal hoiab mõistuse selgena ning loob hea emotsiooni.“

KÕIK ALGAB LIIKUMISEST
Aleksander Jairus sündis Tapal Pääkese tänaval. Lapsepõlv möödus noore poisina liikumise ja spordi tegemise rõõmu

tähe all. „Meid oli 23 poissi, kaevasime oma kätega võrkpalli- ja hüppeplatsi Lepiku lagedikule. Talvel sidusime uisud viltide külge, et tiigi jääl hokit mängida,“ meenutab ta naeratades. „Täna on see plats kahjuks võssa kasvanud, aga soojad mälestused elavad.“

Koolipõlve aktiivsed aastad ja kehalise kasvatus tunnid löid soodsa pinnase ja huvi spordi tegemise ja füüsilise aktiivsuse vastu. Kooliajal võitis Jairus Rakvere rajoonis nii meistritiitleid kui ka auhinnalisi kohti kõrgus- ja teivashüppes ning hiljem, teenides Nõukogude armee, osales Nõukogude Liidu spordivõistlustel. „Kõik, mis tuli, oli visa töö ja sihikindluse tulemus,“ ütleb ta selle aja kohta.

Jairus usub, et sport ei ole pelgalt pingutamine, vaid teaduslikult läbimõeldud protsess. Ta on omandanud kõrghariduse kehakultuuris ja meditsiinis, töötanud aastaid ülikoolis, kirjutanud teadustöid ning tegelenud teaduspõhise treenimise meetodika väljatöötamisega.

ALEKSANDER JAIRUSE SOOVITUSED LUUGEJALE:

1. Alusta kõnnist. See on parim viis südame ja hingamiselundite käivitamiseks.
2. Tee jõutreeningut mõõdukalt. Toonuses lihasd hoiavad ka liigeseid.
3. Kuula oma keha. Valu on märk, mitte eesmärk.
4. Söö tasakaalustatult. Vähem süsivesikuid ja rohkem valku – lihtne, kuid toimiv.
5. Hoiu pingutus ja puhkus tasakaalus. Keha vajab taastumist samapalju kui treeningut.
6. Leia rõõm liikumisest ja liigutamisest. Kui õpid nautima, jääbki hea harjumus.
7. Hoolitse ka oma vaimu templi eest!

Tema karjääri üks olulisi peatükke on koostöö kahekorde maailmameistri Heiki Nabiga. Treenerina aitas ta üles ehitada süsteemi, mis ühendas jõutreeningu lihaste reaktiivsuse arendamisega (plahvatusjõud) ning töö ja taastumise vahelkorra teadusliku kontseptsiooniga. Edu ei toonud ainult jõutreening, vaid kogu süsteem – koormuste planeerimine ja nende testid, taastumise ja laktaadi taseme jälgimine, kõrgmäästiku laagrid ning vereanalüüside näidud.

Just selline teadlik ja süsteemne lähenemine ongi see, mida Jairus ka tänapäeval propageerib. Järk-järguline ja teadlik füüsiline aktiivsus võimaldab tervislikku seisundit parandada. Alustuseks ei pea olema kallis varustus ega keeruline treeninguplaan – alguses piisab ka võimete kohase tempoga kõndimisest. „Kõik algab liikumisest. Kui keha kohaneb, võib lisada jõuharjutusi või aeroobseid treeningu vorme. Kõige tähtsam on aga järjepidevus.“

Vähe on räägitud aju koormamise võimest füüsilistele ja psüühilistele koormustele. Alustades jõusaali treeninguid kesk- ja vanemas eas, tuleb sellega eriti arvestada. Iga sugune noortega võidu rebimine ja sellega kaasnev ülekoormus võivad lõppeda haiglapalatis. Oma füüsiliste ja psüühiliste võimete tundmaõppimine aitab ennetada nii mõndagi traumat.

TASAKAAL KEHA JA VAIMU VAHEL

Kuigi kehaliselt saab ja tuleb olla aktiivne mitmel erineval viisil, toonitab Aleksander Jairus, et näiteks aiatöö pole kehe kindlasti mitte sport, kuigi see on füüsiliselt koormav. „Aiadöö võib küll olla kasulik ning võib anda hea toonuse, kuid ta ei asenda sihipäraselt treeningut, mis kaasab ka südame ja liigeste tööd.“

Kogenud sporditeadlasena rõhutabki ta eriti liigeste ja luustiku tervise hoidmise tähtsust: „Jõutreening aitab aeglustada luude hõrenemist, stimu-

10-aastasena, naabripoisi Jaaniga.

Tapal, kodus, 17-aastasena.

leerib hormoonide tootmist, aitab säilitada liigesevõidet ja saavutada kosmeetilist efekti. Tugevate lihaste puhul püsib ka liigeste liikuvus stabiilses seisundis. Märksõnaks võiks olla mõõdukus – valud keha erinevates piirkondades ei tohiks küll olla treeningu kaaslast.“

Toitumise osas soovib ta tasakaalu ja mitmekesisust. „Vähendage tühje kaloreid (burgerid, krõpsud) ja eelistage valgurikast toitu. Valk mitte ainult ei kasvata lihast, vaid toetab ka hormoonide tootmist, mis on oluliseks vananemist aeglustavaks teguriks,“ selgitab Jairus. Tema sõnul peaks iga toidukord sisaldama piisavalt toitaineteid, vitamiine ja mikro-makroelemente. Tuleb teha valikud,

kas me toidame või täidame kõhtu. Oluline on ka toidukordade ajastamine päeva lõikes – kui keha saab energiat ühtlaselt, püsib enesetunne stabiilne ja treeningud on enam efektiivsed. Ta rõhutab, et head vormi ei taga mitte ranged dieedid, vaid kehtvad ning teaduspõhised ja ennast tõestanud toitumisharjumused.

Spordimehel on aga ka varjatud külg, mida paljudel pole veel ehk õnnestunud märgata. Nimelt on Aleksander Jairus elus alati olnud eriline koht ka muusikal. Lapsepõlves õppis ta tšellot, hiljem Peterburis kehakultuuri kõrvalt oli võimalus käia klassikalise kitarr kursustel. Igal suvel annab ta mõne kontserdi, sageli kirikutes või mõisates ning tasuta. „Kui näed, et oled suutnud inimestele pakkuda head emotsiooni, mõtisklevat meeleolu, hingeharu või lohutust, siis see ongi suurim tasu,“ ütleb ta. Tema sõnul täiendavad sport ja muusika teineteist: „Kangitõstmine ja kitarr sobivad suurepäraselt kokku – üks treenib lihaseid ja tahtejõudu, teine puhastab meelt ja vabastab füüsilisest pingest.“ „*Mens sana in corpore sano!*“ (Terves kehas terve vaim!)

Kui paluda tal saata sõnum Tapa valla inimestele, mõtleb ta hetkeks ja ütleb siis: „Tehke teistele nii, nagu te tahate, et teile tehakse!“ lausub Aleksander Jarius enesekindlalt.

Lõpetuseks lisab ta aga veel järgmist: „Kui sa seisma jääd, hakkab kõik manduma – nii keha kui mõistus. Seepärast tuleb tegutseda, õppida ja liikuda. Siis on südames hea olla ja oled isendaga sõber.“

Pisirohe – kui taimearmastus kasvatab end ise

Katrin Männik
Sõnumed toimetaja

Läänemaalt pärit Marit ja Aravetel sirgunud Artur leidsid mõne aasta eest Tapa vallas paiga, kus nende ühine kirk taimede vastu sai päris kodu ja nime – Pisirohe. Esialgu oli see vaid katse kasvatada aknalaual midagi rohelist ja tervislikku, kuid tänaseks on sellest sirgunud ettevõtmine, mis pakub inspiratsiooni, taimeluvi ja vitamiine paljudele.

„Tegelikult ei ole ma peast ettevõtja, vaid maailmaparandaja,“ naerab Marit. „Ma soovin, et inimesed kasvataksid ja sööksid taimi, ütleksid endale häid sõnu ja hooliksid oma keha.“ Sellest mõttest ongi kasvanud välja Pisirohe filosoofia – roheline elu on lihtne, ilus ja kättesaadav kõigile!

AKNALAUALT ETTEVÕTLUSENI

Kõik algas tagasihoidlikult – 2019. aastal nägi Artur juhuslikult YouTube’is videot *microgreens*’ide ehk võrsete kasvatamisest. Idee tundus põnev ja lihtne. Katsetused köögis lõppesid peagi sellega, et sõbrad ja töökaaslaste hakkasid nende võrseid tellima ning innustasid paari asja suuremalt ette võtma. Veebruaris 2020 registreeriti OÜ Pisirohe ning taimearmastus sai ametliku vormi.

Marit koduüel koos noore koduvalvuri Aavega.

Täna kasvatavad nad aastaringiselt pisirohetaimi, söödavaid õisi, hooajaliselt maitsetaimi ja lõikelilli. Lisaks korraldavad nad õpitubasid, loenguid ja koolitusi, kus Marit jagab oma teadmisi ja kirge teistega. „Ega me ei kasvata ainult taimi,“ ütleb ta, „me kasvatame ka inimesi – nende mõtteviisi ja uudishimu looduse vastu.“

PISIKESED TAIMED, SUURED VITAMIINID

Kui Pisirohe võrsed laualt läbi käivad, on raske uskuda, et nii väike taim võib sisaldada nii palju head. Marit räägib innustunult: „Näiteks redis – tillukeses redises võrses on 30 korda rohkem C-vitamiini kui täiskasvanud juurikas. Tõusmed kasvavad nädalaga ja on täis kasulikke aineid – antioksüdante, vitamiine ja mineraale. Pisirohe on nagu looduslik

vitamiinipomm!“

Kõige populaarsemateks on saanud hernes, redis, rukola, päevalill ja brokoli – taimed, mida inimesed tunnevad ja armastavad. „Mõnikord ütlatab inimesi see, kui tugev maitse on pisikesel taimel,“ muigab Marit. „See ongi kõige ägedam – saad süüa täiskasvanud taime miniatuurisel kujul ja ta maitseb isegi paremini.“

ROHELINE MÕTTEVIIS JA INIMLIK TEMPO

Kuigi ettevõtte kasvab, on Marit õppinud, et igal arengul peab olema oma rütm. „Ma üritan nüüd ise ka seda protsessi nautida ja usaldada,“ tunnistab ta. „Mul on olnud hooaegu, kus mu graafik on niivõrd tihe ja ma unustan iseenda. Aga kui mind ennast ei ole, siis ei ole ka seda rohelust, mida teistele anda.“

Pärast Tallinna Tehni-

Pisirohe eestvedaja Marit Mäesaar. Foto: Eva Bronzini

kakõrgkooli ja Tehnopolis Lääne-Viru inkubatsioonis osalemist sai ta aru, et tõeline edu algab enesest hoolimisest. „See on kliše, aga tõsi – kõigepealt pane kalendrisse aeg iseendale, perele ja sõpradele. Kõik muu tuleb hiljem,“ ütleb ta kindlalt.

KOOSTÖÖ JA KOGUKOND

Pisirohe pole ainult taimede kasvukoht – see on ka inimeste kasvulava. Marit teeb koostööd Räpina Aianduskooli ja teiste aiandusharidust pakuvate koolidega, et pakkuda praktikakohti aiandushuvilistele. „Mul on olnud imelisi praktikante. Jah, see võtab aega ja kannatust, aga tunne, et oled kellelegi midagi andnud – see on hindamatu,“ kirjeldab ta.

Naabruskond Jootmel on samuti omaette väärtus. Lähe-

Pisirohes kasvatatavad maitssvad vitamiinipommid. Foto: Eva Bronzini.

dal tegutsevad Oskari laskepaik, autoremonditöökoda ja lamba-kasvatajad. „Kui kolisime, tundus, et peale mõisa pole siin midagi. Nüüd on elu täitsa sees! Kõik aitavad kõiki, olgu kivide vedamise, põllu kündmise või sõnnikuveoga – meil on nii ägedad inimesed siin,“ kiidab ta kogukonda.

TULEVIKU IDUD

Kuigi Pisirohe on juba asjatundjate seas tuntud nimi, unistab Marit veel paljust. Üheks tema tuleviku-sooviks on kokanduse ja aianduse ühendamine. „Koostöö kokkadega on põnev – nemad õpetavad, kuidas võrseid toidus kasutada ja mina näitan, kuidas neid kasvatada,“ jutustab ta. „Mul on sõbrannaks saanud ka Eesti vegan-kuninganna – koos teeme peagi koolitusi.“

Ettevõtja teiseks suureks huviks on söödavad õied ja võimalus neid kasvatada ilmastikukindlalt kasvuhoonetes. Samuti näeb ta suurt potentsiaali hariduslikus suunas – et lapsed ja noored õpiksid tundma, kuidas loodus meid toidab ja inspireerib.

Pisirohe tegevust saadab põhimõte, mis on kirjas ka nende kodulehel: „Ole julge ja veidi kiiksuga. Kuula, armasta, mõista. Kõik saab korda.“

Ja tõesti – nende kasvulaval ja aias on midagi sellist, mis paneb uskuma, et pisikesest seemnest võib kasvatada mitte ainult taim, vaid ka uus mõtteviis. See on koht, kus roheline ei ole lihtsalt värv, vaid eluviis, mis õpetab märkama, tänama ja uskuma, et head asjad võtavad lihtsalt aega – nagu üks väike taim, kes võrsub valguse poole.

Tapalt pärit Terje Trochynskyi pere on tõeline kohtumine sillal Ukraina ja Eesti vahel - nende kakskeelne pere esitab mõlema maa muusikat. Fotod: Marleen Peet

Kava lõpus kutsusid Ruslan ja Rute kõik noored lavale, et ühiselt laulda.

Tapa Muusika- ja Kunstikooli Näppepildurite jaoks tekitas elevust lavalt proffidega koos musitseerida.

Kohtumised sillal

Kärt Maasik
TVG projektijuht

Oktobri viimasel neljapäeval toimus Kultuurikojas kaua oodatud ja pingsalt ettevalmistatud kogukonnapiidu. Projekti „Sillad“ lõpukontserdi raames tõid Tapa Valla Gümnaasiumi noored ukrainlased lavale südamliku kava Ukraina luulest, muusikast ja tantsust.

Samuti astusid lavale Tapa Muusika- ja Kunstikooli noored Liubov Laur, Ruslan ja Rute Trochynskyi lühikontserdiga. Kontsert esitati täismajale.

Elevust oli Kultuurikoja saalis juba mitu päeva varem. Tapa kunstikooli sügisnäitus on sel aastal pühendatud Ukraina sümbolitele ja see sätiti üles just kontserdi ajaks. Noored esinejad tegid juhendajate Kseniia Makaretsi ja Kaida Mikola tä-

helepaneliku pilgu all proove, samal ajal kui Tapa Valla Gümnaasiumi kooliraadio Sõlm juhendaja Marleen Peetiga sätis üles kaameraid ja juhtmeid ning kruttis paika valgust ja heli. Kultuurikoja tehnik Arvo Silla andis noortele tänuväärse võimaluse oma teadmisi-oskusi uues kontekstis ja kohas kasutada. Kontserdist toimus otseülekanne, mis on ka TVG Youtube’i kanalil järelvaadatav.

Nii oli neljapäevaseks kontserdiks kõik valmis ja pidu võis alata! Külalisi oli saal täis ja loomulikult tekitas see korraliku lavanärvi. Aga juba esimene laul, „Punane lodjapuu aasal“, tekitas publiku ja esinejate vahel sooja üleshingamise. Selles meeleolus kulges ka kogu pidu. Õpilasi tervitas kõnega Liubov Laur, kes kava lõpus noorte üllatuseks ka ise laulis. Koostöös Tapa valla erinevate koolide vahel sai kokku väga mitmekesine kava ukrainakeeles ja ukraina autoritelt. Lisaks tulid lavale Tapa Muusika- ja Kunstikooli noored muusikud ukraina heliloojate loominguga.

Koos Näppepilduritega kutsuti lavale ka Ruslan ja Rute Trochynskyi, et koos ukrainarahvaviisi „Kolomõikat“ mängida.

Kontserdi teises pooles esitasid Ruslan ja Rute põneva segu ukraina ja eesti muusikast mõlemas keeles. Kergelt ja helgelt põimusid lavalt kaks kultuuriruumi. Ruslan võttis selle kokku mõttega, et armastus loobki sillad – olgu siis inimeste, keelte või kultuuride vahel. Tema Tapalt pärit abikaasa Terje aga lisas kontserdile uue mõõtme oma pöördumisega legendärsetele õpetajatele, kes saalis kontserti kuulamas.

Saalis valitses väga toetav õhkkond. See oli tõesti erinevate inimeste, organisatsioonide, keelte ja kultuuride kohtumise pidu, mis on silaks meie kogukonnas. Nagu tõdesid tänu sõnadega projekti juhtinud Kseniia Makarets ja Kärt Maasik, võib pidu lõppeda, aga sillad meie vahel jäävad kestma. Korraldajad on tänulikud Integratsiooni Sihtasutusele projekti rahastamise eest, kõigile esinejatele, kooliraadiole Sõlm ning kõigile koostööpartneritele Tapa Kultuurikojast, Tapa Muusika- ja Kunstikoolist ja Tapa Valla Koolist ühise eesmärgi nimel pingutamast.

Teguderohke sügis TVK-s

Ele-Hella Kullamäe
TVK Kommunikatsiooni-
juht

Esimene trimester on jõudnud lõpusirgele ja sügis Tapa Valla Koolis on olnud täis põnevaid ettevõtmisi, uusi teadmisi ja rõõmsaid kohtumisi. Õpilased ja õpetajad on koos avastanud maailma nii koduümbruses kui kauge- mal, liikunud, õppinud, loonud ja nautinud sügist.

Palju õpiti ja liiguti värskes õhus – Lehtse õpilased käisid külas tekstiilikeskuses, kus naerusuine pere- naine Maryliis võttis külalisi vastu sooja piparmünditeega. Lapsed said proovida ka kätt kangastele- del. 2.k ja kolmandikud käisid Tudu rabajärve matka- rajal, kus õpilased nautisid kaunist loodust ja osalesid konkursil „Nuuskmõmmi- ku rännakud“. Lisaks käisid 3. klassi õpilased koos armsa- te vanaematega loodusretkel Kallaste hobitalus. Septembri lõpus toimunud spordi- ja matkapäevadel said kõik lii- kuda – pallimängud, kõie- vedu, matkad ja sportlikud väl- jakutsed arendasid koostööd ja meeskonnatunnet.

Turvalisus on samuti tähtsal kohal – 26. septembri- ril kontrollis piirkonnapolit- seinik Tapa õpilaste rataste turvaravustust ja oktoobris viidi 5. klassidele läbi avatud ruumi meetodil tund kooli- vägivalla teemal, mida juhendasid sotsiaalpedagoog, poli- tseinik ja veebikonstaabel.

Helkurinädalatel toimus kõikides koolimajades vah- vaid tegevusi – hommikuti kontrolliti helkureid, klassid tegid plakateid ja korralda- ti Kahooti viktoriine. Jäne- da lasteaialapsed panustasid turvalisusesse, tehes värvav- ale helkurite jagamise punkti. Sündmuste sõnum oli liht- ne: „Helkur on sinu kaitsja pimedal ajal!“

Lisaks läbisime koolima- jades evakuaatsiooniõppu- sed, kus kasutati tossumasi- nat, et harjutada tegutsemist hädaolukorras. Õpilased said praktilise kogemuse, kuidas käituda, kui kõlab häire.

Raamatukoguhald-

jas Talvi tutvustas õpilas- tele raamatute võlumaail- ma ja laenutamise saladusi. Keskkonnateemasid tutvustas kõikides õppekohta- des Keskkonnake, kes õpe- tas lastele, et „pakend pole prügil!“ ning kutsus kõi- ki mõtlema loodussõbrali- kumalt. TVK-s kõlab tihti ka erinevat muusikat. Jäne- da koolimaja külastasid päri- musmuusikud Cätlin Mägi ja Lauri Õunapuu, kes tutvustasid erinevaid rahvapil- le ja viisid kõik muusikali- sele ajarännakule. Rahvus- vahelist muusikapäeva tä- histas 3. klass mere ääres – kajakad ja merekohin löid ise oma kontserdi.

Samuti said meie õpila- sed osa kogukonnaprojek- tist „Sillad maailmade vahel“, kus koos suuremate õpilastega TVG-st valmista- ti vareenikuid ja õpiti tund- ma ukraina kultuuri. Tant- su ja põnevate kostüümide- ga tähisime ka *halloween*’i ja mardipäeva.

Noorsootöönädala raa- mes toimus meie koolis ko- gukonnaõhtu, kus lapsed said proovida kätt erineva- tes töötubades. Sai tutvuda nii kaitseliitlaste varustuse- ga, kui kasutada öövaatlus- seadet, simulatsioonmän- gus lennutada droone ja õp- pida esmaabi. Toimusid liik- lusohutuse teemalised män- gud õpetajatega ja helkurite meisterdamine koos politsei- ga. Tantsutrenn ja liikumis- mängud ning jahimehed tutvustasid meie looduse ulu- keid. KiVa-tiim kogus häid mõtteid ja kümnest töötoast vähemalt viie tegevuse läbi- jat ootas väike soolane amps. Meil on tohutult hea meel, et kogukonna osalus oli suur ja nii palju armsaid peresid töötubades käis. Aitäh kõi- gile korraldajatele, töötuba- de juhendajatele ja osaleja- tele, kes selle õhtu nii vah- vaks tegid!

See sügis on olnud tegus, rõõmus ja õppetunde täis. Meie õpilased on saanud uusi teadmisi, oskusi ja elamu- si nii looduses, raamatu- maailmas kui klassiruumis. Nüüd valmistume trimestri lõpetamiseks ja teeme ette- valmistusi jõulukuuks. Ha- rides mõistust ja südant!

Kooliraadio Sõlm kui noorte häälekandja ja kooli südamelöök

Katrin Männik
Sõnumed toimetaja

Tapa Valla Gümnaasiumis tegutseb juba ligi pool sa- jandit kooliraadio nime- ga Sõlm, mis on Eesti vanim kooliraadio. See on eriline lüli nii kooli- kui ka kogukonnaelus, pakkudes õpilastele võimalust end loovalt väljendada.

Sõlme juured ulatuvad taga- si aastasse 1979, mil koolis rajati esmakordselt raadioruum. Esi- mene saade „Meestepäev“ läks eetrisse 23. oktoobril 1980 ning sellest ajast alates on kooliraadio olnud lahutamatu osa kooliõpi- laste igapäevaelus.

Aastate jooksul on Sõlmest läbi käinud ja üles sirgunud mit- mekümned tublid kasvandikud ning kooliraadiost on tekkinud kooli süda ja noorte ühine paik, kus toimub tihe loometöö ning pannakse proovile meeskonna töötahe ja vaim. Rohkem kui 10 aastat tagasi kajastas Virumaa Teataja (11. oktoober 2014), et Sõlme meeskond on koolis kui hea tuju saadik, kes toob vahe- tundidel oma uudiste ja muu- sikaliste paladega palju rõõmu tervele kooliperele.

Praegune Sõlme tuumik koosneb üheksast aktiivsest ja teotahtelisest noorest, kelle käe all toimib kogu kooli helindus-, video- ja meediamailm. Tiimi juhib Johannes Talbach, kelle õlul on suurem osa kooli heli- maailmast – helipult, mikro- fonid, DJ-seadmed ning sünd- muste muusikaline pool. Johan- nes tegeleb ka tehnika ühenda- mise ja paigaldamisega, olles justkui meeskonna süda.

Heli- ja valgustehnikaga te- geleb samuti Renar Matsiselt, kes toetab Johannest helipul- dis ning aitab DJ-töö ja tehni- ka transpordi juures. Vajadusel katab ta ka valgustehnika poole.

Nende kõrval toimetab Kert Pragi, keda teised kutsuvad nal- jatamisi „multitalendiks“. Ta aitab peamiselt helitöötluste ja muusikaga, on osav mikrofonid- de ja saalitehnika seadistamisel ning alati valmis kiirelt reageeri- ma, kui vaja midagi parandada või ümber häälestada.

Hendrik Himma on mees- konna ülekannete juht ja koge- nud videograaf, kes monteeri- b, filmib ja vajadusel ka pildistab. Viimasel aastal on teda üha sa- gedamini nähtud ka õhtujuhi- na nii kooli- kui ka vallaüritus-

Sõlme meeskond. Vasakult Jonas, Johannes, Rikardo (taga), Hendrik (ees), Renar, Eliise ja Eerik. Puuduvad Kert ja Kerdo. Foto: Marleen Peet

tel. Tema kõrval tegutseb Jonas Murro, tänavune uus liige, kes toetab Hendrikut videograa- fia valdkonnas ning on abiks ka muudes projektides.

Rikardo Duder on mees- konna fotograaf, kes aitab lisaks ka heli ja projektsiooniga ning on abiks saalis toimuvatel üri- tustel. Kerdo Marten Jürnas te- gutseb videograafina ja osaleb samuti ürituste tehnilise korral- duse juures.

Eriline roll on Eliise Saksal – Sõlme ainsal tütarlapsel. Eliise on fotograaf ja fototöötluste tegi- ja, kes aitab vajadusel ka muudes rollides. Ta liitus Sõlmega küm- nendas klassis, kui otsustas uues- ti proovida pärast seda, kui esi- mesel katsel üheksandas klassis veel kohta ei saanud. Küsimu- sele, milline on tunne olla ainus tüdruk kaheksa poisi seas, vastab ta naerdes: „Kindlasti teistmoo- di kui muidu, kuna olen olnud tavaliselt seltskondades, kus on ainult tüdrukud. Aga see, et ma olen ainus tüdruk ei muuda mi- dagi, sest me suhtleme ja aitame üksteist alati kui vaja.“

Meeskonna noorim liige on Eerik Nau, kes on alles oma tee- konna alguses ning katsetab eri- nevaid rolle, et leida endale sobiv suund. Praegu on tal suur huvi helitehnika vastu ning ta harju- tab töö tegemist helipuldis.

Sõlme tegemised on mitme- kesised ja vaheldusrikkad. Lisaks heli ja pildi eest hoolitsemisele ja- gavad noored omavahel ka va- hetundide muusika mängimise graafikut. Pikemates vahetundi- des täidavad nad koolimaja muu- sikaga ning teevad seda rõõmu- ga. Samuti valmistavad nad oma stuudios *podcast*’e, kus liikmed va- hetavad rolle – kes intervjuuerib, kes salvestab, kes tegeleb töötlu- se ja avaldamisega. Viimane *pod- cast* valmis koostöös õpetaja Indrekuga, kus jutuaajamist juhtis Johannes.

Kui nendega juttu ajasime oli neil just seljataga spordiüritu-

se helindus spordikeskuses, ees ootas kogukonnaõhtu „Sillad“ Kultuurikojas ja juba järgmisel päeval tuli seada üles helitehni- ka Lehtse noortekeskuse diskol.

Noored rõhutavad, et kõi- ge olulisem on meeskonnatöö ja usaldus. Kui midagi läheb ülekan- del viltu, lahendatakse olukord rahulikult ja ühes- koos. Näiteks ühel aktusel lak- kas ootamatult mikrofon töö- tamast. „Publik ei saanud arugi, aga meie teadsime. Improvisee- risime ja saime hakkama,“ mee- nutavad nad muigega.

Tapa Valla Gümnaasiumis asuv Sõlme stuudio on nende kohtumispaik ja loovruum, mi- da noored ise hellitavalt nimeta- vad oma „pesaks“. Kõik ütle- vad, kui ühest suust, et tegemist on väga erilise kohaga, kuhu saab alati minna ja end n-ö maha laa- dida ning tegeleda endale meel- divate tegevustega.

PINGUTUS TASUB END ÄRA

Sõlme tegemisi märgatakse nii koolis kui ka kogukonnas ning positiivset vastukaja on saanud nad hulgaliselt. Noored ise üt- levad, et kõige parem tunne on see, kui üritus on õnnestu- nud ja kõik sujub. „Me ei lähe ära üheltki ürituselt tundega, et lõpuks saime kaelast ära,“ üt- levad nad. „Vaid hoopis sooja tun- dega, et saame pakkuda teiste- le rõõmu ja samal ajal ise sellest osa saada.“

Sõlme tegevust juhendab kooli kommunikatsioonijuht Eik, kelle sõnul on see palju ena- mat kui lihtsalt huviring. Tege- mist on kohaga, kus noored õpi- vad vastutust ja meeskonnatööd. „Kõik on vabatahtlik ning õpila- sed ei saa selle eest ei hindeid ega ainepunkte,“ selgitab ta. „Seetõ- tu ei saa ma neid sundida, vaid pean leidma tasakaalu vabaduse ja kohustuse vahel.“

Tema eestvedamisel hakkas kooliraadio taas igapäevaselt vahetunde muusikaga täitma.

„Tahtsin, et nad õpiksid järje- pidevust ja tunneksid vastutust mitte ainult suurte ürituste ajal, vaid ka igapäevaselt,“ räägib ta. Eik tunnustab, et juhendajana tuleb noori meelitada nii piit- sa kui präänikuga: „Kui näen, et nad hakkavad ära vajuma, siis meenutan, et päris ainult tšilli- da ka ei saa.“

Kooli huvijuht Marleen näeb Sõlme kui oma kindlat seljatagust. „Nad on noored, kelle peale saan alati loota,“ üt- leb ta tänulikult. „Nad hoiavad koolielu toimimas ka siis, kui tei- sed veel magavad või juba väsi- tavast koolipäevast puhkavad.“

Tema sõnul on Sõlme töö hindamatu – nad loovad vi- deoid ja fotosid, korraldavad aktusi, juhivad ülekan- deid ning tegutsevad DJ-dena koolipidu- del. „Nad on need, kes tulevad mulle appi ka siis, kui ma seda ei oota. Nad on siirad, ausad ja ala- ti valmis panustama,“ lisab ta.

TULEVIK JA UNISTUSED

Tulevikuplaane vaadates on Sõlme noorte eesmärk säilitada kooliraadio elu ja meeskonna- vaim. Nad loodavad, et Sõlm jääb meelde kui ühteheidev ja tegus grupp, kes suudab paku- da rõõmu nii kooliperele kui ka laiemale kogukonnale.

Tiimi juht Johannes loodab, et uued liikmed jätkavad tradit- siooni ja hoiavad Sõlme aktiiv- sena. „Kuna paljud meist vars- ti lõpetavad, siis meil oleks vaja uut tiimi, kes võtaks meie töö üle ja hoiaks Sõlme elus,“ sõ- nab ta. Seega siit kõlab üleskut- se noortele, kes tunnevad huvi meedia, heli ja videotehnika vastu – Sõlm ootab uusi liikmeid, kes soovivad panustada, õppi- da ja saada osa põnevast kooli- raadio elust.

Soovime kooliraadio Sõlm meeskonnale jätkuvalt palju põ- nevaid hetki, toredaid üritusi ja rõõmu igast eetris veedetud mi- nutist!

Õppereis Krakowisse

11. oktoobrist 18. oktoobri- ni viibisid Tapa Valla Güm- naasiumi õpetajad Anne- li Kaasik, Sirli Reimets ning Indrek Niibo Krakowis Eras- mus+ projekti raames. Projekt on viimane osa kolmeaastasest projektist, mille lõpptulemu- sena valmib õppekogumik haridustöötajatele tõrjutud õpi- laste toetamiseks.

Eelnevad õpetajate õpirän-

ded projekti raames toimusid Is- landil, Sloveenias, Itaalias, Por- tugalis ning Eestis (Tapol).

Krakowis tegeleti õpperaa- matu lõpetamisega ning lisaks külastati Schindleri tehast, tut- vuti ajaloolise Krakowi vanalin- na ning kohaliku toidukultuu- riga.

Indrek Niibo
Tapa Valla Gümnaasiumi
õpetaja

Tamsalu Kooli sügis – liikumine, hoolivus ja ühtehoidmine

Tamsalu Koolis on sügis möödunud rõõmsas, siuskas ja tegusas meeleolus. Oktoober ja november on toonud kaasa hulgaliselt ettevõtmisi, mis on ühendanud liikumise, hea enesetunde, koostöö ja kogukondliku tegutsemise. Kui oktoobris keskenduti liikumisele ja vaimsele tervisele, siis novembris on fookuses olnud aktiivne eluviis, noorsootöö ja õuesõpe. Ikka selleks, et õppimine, suhted ja heaolu oleksid osa igast koolipäevast.

ÕPETAJATE PÄEV, PÄRIMUSMUUSIKA NING NOORTELAAGER

Oktoobris järgiti Liikuma Kutsuma Kooli põhimõtteid ja Teeviit.ee vaimse tervise teemakuud. Teisipäeviti ja neljapäeviti toimunud tantsuvahetunnid tõid koolimajja rohkelt energiat ja rõõmu ning on muutunud koolis lausa oodatud traditsiooniks. Kooli koridore ehitis hea tunde sein, kuhu õpilased lisasid oma mõtteid ja joonistusi teemal „Mis teeb minu päeva rõõmsaks?“. Kuu lõpus toimunud QR-koodi aardejaht „Liigu ja tunne end hästi!“ pani koolipere liikuma uutmoodi ja innustas koostööd tegema. Oktoobri alguses tähistati

Tamsalu koolinoored osalesid kolmepäevasel noortelaagril „Minu keha, minu mõtted – turvaliselt mina ise“.

Õuesõppe päev.

õpetajate päeva, mis tõi naeru ja elevust kogu koolimajja, sest 9. ja 12. klassi õpilased said proovida õpetaja ametit, samal ajal kui õpetajad täitsid rolli koolipingi taga. Aktusel kõlas mudi-

laskoor, tervitussõnu jagasid huvijuht Triin Konrad ja Tapa Valla Gümnaasiumi direktor Ülle Laas. Päev kulges sooja huumori ja tänutunde saatel ning lõppes õpilaste korraldatud klassi-

õhtuga.

Sügisel jooksul kõlas koolimajas ka pärimusmuusika. Kontserdil „Sinasõprus pärimuspillidega“ esinesid muusikud Cätlin Mägi ja Lauri Öunapuu, kes tutvustasid Lääne-Virumaa muusikalist pärandit rahvalaulude ja pillilugude saatel. Kontsert annab õpilastele võimaluse kogeda oma kodukandi kultuurilist rikkust ja mõista paremini, kuidas muusika loob silla põlvkondade vahel. Sündmus toimus koostöös Virumaa Kultuuriruumi, Kultuuriministeeriumi, Eesti Kultuurkapitali, Lääne-Virumaa ekspertgrupi ja Eesti Pärimusmuusika Keskkusega.

Oktoobrikuu üks olulisemaid ettevõtmisi oli kolmepäevane noortelaager „Minu keha, minu mõtted – turvaliselt mina ise“, mis tõi kokku 35 noort üle Tapa valla. Laagri eesmärk oli suurendada noorte teadlikkust vaimse ja füüsilise tervise, suhete ja piiride seadmise teemadel. Töötubasid viisid läbi Peaasi.ee koolitaja Tuuli Junolainen, Asta Olonen, Merle Mändmets, Sirle Poom ja Ingmar Jaska. Õhtuti toimusid juturingid ja arutelud, laagri kulminatsiooniks oli noortebändi La Ettu-

ra kontsert ja hoogne disko DJ Egert Konradi saatel. Laager sündis noorte algatusel ja sai teoks Ideepuhuri fondi (2000 €) toel ning oli osa Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduse programmist „Noorte omalgatuste toetamine 2023–2024“.

Noortelaagri loomine tõestas, kui võimekad on noored, kui neile anda võimalus ise ideid ellu viia!

NOVEMBRIS TULEB KÜLL INGER NING LIIGUME TAAS PALJU

Novembris jätkub liikumise ja heaolu fookus. Õuesõppe nädala raames on õpetajad viinud tunde klassiruumist välja, et tuua õppimisse rohkem liikumist ja värsket õhku. 4. klass kaardistas ohutuid kooliteid, 5. klass arutles sõpruse ja turvalisuse teemadel. Kuu keskel toimus ka üle-eestiliselt noorsootöönädal, millest võttis põnevate tegevustega osa ka meie kool. Nädala raames leidis aset filmiõhtu, huvijuhtide kokkusaamine, maailmakohvik ja kontsert artistiga INGER.

Kuu lõpus, 28. novembril toimub laternamatk „Õhtuvalguse radadel“, mis ühendab omavahel jalutuskäigu looduses ja õhtuse sügisese maagia. Mat-

kal osalevad 5.–9. klassi ja Tapa Valla Gümnaasiumi Tamsalu õppekoha noored. Projekti juhib Annabel Männiste koostöös Tamsalu Kooli õpilasesinduse ja huvijuht Triin Konradiga. Õhtu jätkub koolimajas öökoolina, kus noori ootavad ees loomungulised tegevused ja ühine disko.

Sügishooaja lõpetab rõõmus ja hubane Tamsalu Kooli jõululaat, mis toimub 30. novembril kell 13.00–15.00 koolimajas. Laadal ootab külastajat nii õpilaste kui ka täiskasvanute käsitöö, küpsetised ning üleilidne soe olemine. Lapsi ja peresid rõõmustab jõuluvana Preeidik, kes kuulab laste kingisoove ning jagab ohtralt jõulurõõmu. Tule ka kauplema – müügikohdade registreerimine on avatud kuni 25. novembrini.

Tamsalu Kooli sügis on olnud täis rõõmu, liikumist ja ühtekuuluvust. Kõik need hetked – tantsuvahetunnid, matkad, töötoad ja põnevad kohtumised – on loonud mälestusi, mis jäävad meelde nii õpilastele kui ka õpetajatele. Üheskoos tegutsedes sünnib kool, kus on hea olla.

Triin Konrad
Tamsalu Kooli huvijuht

Tegus oktoober Tapa Valla Spordikeskuses

Oktoobrikuu on möödunud Tapa Valla Spordikeskuses tõsiselt, sest uuenduskuuri läbisid Tapa Valla Kooli staadion ning Tamsalu Spordikompleksi hostel. Tegusa päevi on saanud õnneks ka mitmed rõõmurohked spordiüritused, mis on pakkunud elevust nii sportlastele kui ka pealtvaatajatele.

22. oktoobril avasime Tapa valla lasteaiast abiga Tapa Valla Kooli värskest uuenduskuuri läbinud staadioni. Kogu staadion tasandati, jooksurajad ja korvpalliplats kaeti tartaankattega ning jalgpallväljakule paigaldati kaasaegne kunstmuru, mille sees olev kummipuru aitab murukõrssi püstisena hoida. Tööde kogumaksumus koos käibemaksuga ulatus 335 692 euron. Tapa Valla Kooli staadioni uuendamine on oluline versustapost meie haridus- ja spordielus, sest nüüd saavad õpilased, õpetajad ja kogukond kasutada kaasaegset spordiväljakut nii kehalise kasvatuse tundideks, spordiringideks ning ühisüritusteks. Kaasaegsete sportimisvõimaluste loomisega toetame tervisliku eluviisi edendamist ja innustame nii lapsi kui ka täiskasvanuid tegema regulaarselt liikumist, aidates kujundada aktiivset kogukonda.

Oktoobrikuus käis usin töö ka Tamsalu Spordikomp-

Tapa Valla Kooli värske staadion. Foto: S. Grebenjuk

leksi hosteli tubades. Seinad ja duširuumid said värske värvikihi, laed uued plaadid ning põrandad uued liistud. Kõikidesse tubadesse soetati uued voodid, mis tagavad külastajatele kvaliteetse une intensiivsetest päevadest taastumiseks. Spordikompleksi hostel näeb nüüd välja kaasaegsem ja hubasem ning pakub külalistele mugavat peatumispaika, kus end pärast treeninguid või aktiivset päeva välja puhata.

Rõõm on tõdeda, et tööistele päevadele pakkusid vaheldust ka mitmed korvpalli- ja käsipallimängud, mis tõid liikumise rõõmu nii osalejatele kui ka pealtvaatajatele. Tapa Linna Korvpalliklubi mängijad panid oma oskused proovile Lääne-Virumaa kossuliiga mängus, kus tuli vastamisi astuda Haljala NGU ja Simu-

na SK meeskondadega. Kui mõlemad mängud lõppesid kaotusega, näitasid korvpallurid väljakul tõelist võitlusvaimu ja pühendumust, andes endast parima kuni viimaste minutiteni. Kõik kohtumised pakuvad mängijatele väärtuslikke kogemusi ning aitavad neil järgmisteks mängudeks ette valmistuda.

Ka SK Tapa Käsipalli ja Tapa Valla Spordikooli käsipallurid olid aktiivselt võistlushoos, osaledes esiliiga, Tapa Cupi ning 2025. aasta Eesti käsipalli karikavõistluste mängudel. Mängutulemused on tunnustuseks, et käsipallurite pingutused on kandnud vilja. SK Tapa/Tapa valla SK tiimi kohtumine Mustamäega lõppes seisuga 30:35 ning SK Tapa/Team Kaitseväge meeskond rõõmustas kodupubli-

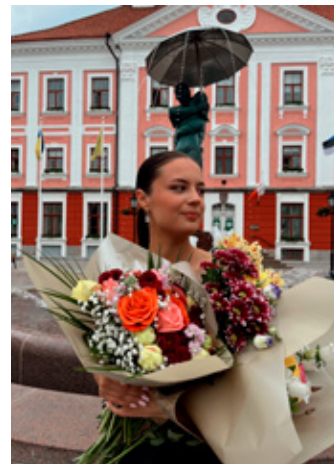
Tapa Valla Kooli staadioni avamine. Foto: S. Grebenjuk

kut võiduga HC Viimsi vastu tulemusega 36:25. Ka nooremad käsipallurid olid võidukad. SK Tapa/Tapa Valla Spordikooli noorimad käsipallurid osalesid miniliiga etapil, kus TU11 tüdrukud tulid esimeseks ning TU10 tüdrukud saavutasid tubli kolmanda koha. Lisaks toimus Tapa Spordikeskuses Tapa Cup, milles võtsid mõõtu 2010. aastal sündinud Tapa, Viimsi, Aruküla ja Kehra poisid. SK Tapa/Tapa Valla Spordikooli poisid saavutasid võistlusel 1. koha. Tapa valla sportlased on pühendunud ja tugeva meeskonnavaimuga, andes oma panuse pallimängude traditsioonide hoidmisele ja kasvatamisele Tapa vallas.

Põhjust rõõmustamiseks oli Tapa Valla Spordikeskuses veel, sest septembrikuust liitus kollektiiviga Kristel Kor-

tin, kes alustas tööd juhiabinä. Kristel vastutab Tapa Valla Spordikeskuse teabehalduse ja asjaajamise korraldamise eest, tagades informatsiooni kiire ja vahetu liikumise. „Ma ei taha rääkida spordist ainult tulemuste ja võitude võttes,“ rõhutab Kristel, lisades: „Soovin suurendada nii noorte kui ka täiskasvanute huvi teadliku liikumise vastu, rõhutades regulaarsele liikumisele ja täisväärtuslikule toitumisele, kui võimalusele tasakaalustada vaimset ja füüsilist tervist, ennetada terviseriske ning investeerida oma tuleviku heaks. Tapa vallas on kaasaegsed ja mitmekesised sportimisvõimalused igas vanuses elanikele loodud. Minu sihtiks on need võimalused veelgi nähtavamaks muuta.“

Kristel on Tartu Ülikoolis

Tapa Valla Spordikeskuse juhiabi Kristel Kortin.

õppinud kultuuriteadust ning ajakirjandust ja kommunikatsiooni ning hetkel täiendab end Eesti Ettevõtluskõrgkoolis Mainor, õppides turunduse erialal. Tema kogemustepagas on mitmekesine: ta on läbinud suvepraktikad Põhja-Eesti Regionaalhaiglas ja kommunikatsiooniagentuuris Corpore; teinud koostööd Targa Eesti Instituudiga, et edendada eri keele- ja kultuuritaustaga inimeste keeleõpet ja toimetulekut eestikeelses töökohas; ning panustanud OLE ROHKEM tiimi liikmena ürituste korraldamisse, luues noortele võimalusi vaba aja veetmiseks. Eelnevalt omandatud väärtuslike kogemustega loodab Kristel tuua Tapa Valla Spordikeskusesse värskeid ideid ning anda oma panuse Tapa valla spordielu arendamisse.

FILMISOOVITUS

„Sinikollane“

„Sinikollane“ on liigutav dokumentaalfilm, mis toob ekraanile kahe Tapalt pärit mehe elu ja valikud. Peategelane Erko Laidinen, kes elab nüüd Ukrainas ja tegutseb seal vabatahtliku rindemeedikuna, ning tema vend Rait Randoja, kes elab endiselt Tapal, annavad filmile tugeva kodukandi puudutuse.

Režissöör Erik Tikani uus dokumentaal näitab ausalt, kuidas missioonitunne ja pereelu vahel balansseerimine võib muuta inimese maailma kahestunud paigaks. See on lugu julgusest, kutsumusest ja sellest, mida tähendab hoida sidet, kui kodu ja sõda tõmbavad eri suundades.

dab hoida sidet, kui kodu ja sõda tõmbavad eri suundades.

Tapa inimestele on see film eriliselt kõnekas – meie oma kogukonna mehed, kelle teekond ulatub koduvallast kuni Ukraina rindeni.

RAAMATUKOGU UUDISED

Midagi silmale, midagi hingele

Kui sombused sügisilmad kipuvad meeli muserdama ja lühikesed päevad kärbivad õuesolemise rõõmu, siis tulge Tapa raamatukogusse. Hetkel on see maja täis müstikat ja maagiat, värve ja mõttemängu. Rahvusvaheline illustratsiooninäitus „Maagiline mets“ teisel korraldusel annab mõtte lendu ja toob naeratuse näole. Raamatukogu esimesel korraldusel eksponeeritav Eve Heero botaanilised kipsreljeefid, ühisnimetusega „Suvetaju“, on müstilise-maagilise-nauditav värvide ja vormi mäng. Ei mõistagi kirjeldada. Tulge vaatama! Näitused on vaadeldavad aasta lõpuni.

Ere Käärmaa

Väärikate Ülikool Tapal – koht, kus elukestev õpe on eluviis

Tapa vallas tegutsev Väärikate Ülikool on osa Tartu Ülikooli üle-eestilisest programmist, mille eesmärk on pakkuda vanemaealistele inimestele võimalust õppida, arutleda ja hoida oma mõttemaailma elavana. Tegemist pole pelgalt loengusarjaga, vaid kogukonda liitva algatusega.

Tapa Valla Kultuurikeskuse juht ja kohaliku Väärikate Ülikooli eestvedaja Heili Pihlak räägib, et idee jõudis teoni alles pärast mitut aastat mõtlemist ja planeerimist. „See tundus alguses nii keeruline, aga lõpuks mõtlesin – miks mitte proovida“, meenutab ta. Inspiatsioonid andis talle Tartu Ülikooli mikrokradiprogramm, kus ta õppis vanemaealiste kogukonnatöö kohta. Just sealt sündis kindel soov käivitada oma kodukohas midagi, mis looks eakatele inimestele uusi võimalusi.

„Ma ei tahtnud niivõrd rahastust, kui just Tartu Ülikoo-

li kaubamärgi ja nende kogemust“, selgitab Heili. „Rahastuse olemise ise leidnud – esimesel aastal toetas meid kohaliku omaalgatuse programm, nüüd aitab meid Andras (Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon) ja edaspidi loodan saada tuge sotsiaalfondist. Partnerina on meiega koostööd teinud ka MTÜ Seeniorid ja Anu

Jonuks.“

Tapa Väärikate Ülikoolis on loengud toimunud seni kord kuus, kuid huvi on nii suur, et osalejad on hakanud soovima neid tihedamalt. „Mõnikord on saalis olnud lausa 140 inimest. Inimesed tulevad mitte ainult Tapalt, vaid ka teistest valdades, sest Lääne-Virumaal pole teist sellist programmi“,

märgib Pihlak.

Kuigi programm on suunatud eelkõige 55+ vanuses huvilistele, on osalema oodatud kõik, keda teema kõnetab. „Vanus ei ole piir – meil on käinud kuulamas ka nooremaid“, rõhutab Heili.

Teemapunktid on mitmekesised – alates tervisest ja pärimisõigusest kuni filosoofia ja tehisintellektini. Mõnikord on arutelu kergem ja elulähedasem, teinekord teaduslikum, aga alati avardav ja mõtlemapanev.

Sel aastal ootab Tapa Väärikate Ülikool osalema veel kahel sügishooaja loengul:

28.11 „Mida peaks teadma pärimisest?“

19.12 „Mikroobid meie kehas – sõbrad või vaenlased“

Loengud toimuvad Tapa Kultuurikeskuses algusega kell 13.00. Olete oodatud!

Katrin Männik
Sõnumed toimetaja

TAPA VALLAVALITSUS

Oktoobrikuus pidas vallavalitsus viis istungit, kus päevakorras olid teemasid eri valdkondadest. Järgnevalt lühikokkuvõtte:

HALDUS, SOTSIAAL- JA HARIDUSVALDKOND

Vallavalitsus kinnitas Tapa Valla Kooli arengukava aastateks 2025–2028 ning algatas Tamsalu Kooli uue arengukava koostamise. Kinnitati lasteade Vikerkaar hooldekogu koosseis, muudeti Tamsalu Kooli hooldekogu koosseisu, suurendati klassi täitumise ülemist piirnormi Tamsalu Koolis ja muudeti koolivahe-aegu 2025/26 õppeaastal Tamsalu Koolis. Muudeti vallavalitsuse esindajat Porkuni Kooli hooldekogus. Kiideti heaks üldhariduskoolide kollektiivlepingu projekt ja anti vallavanemale volitus selle allkirjastamiseks.

TOETUSED JA SOTSIAALVALDKOND

Mitmel istungil arutati huvikooli kohatasude katmist.

Otsustati eluruumi kohandamise kulude hüvitamine ning vanema lasteaia toidukulu omaosaluse tasumisest vabastamine. Samuti anti Tapa Valla Kõõgile luba grupi toitlustamiseks.

Kuulati ära Tamsalu Perearstid OÜ juhatuses esimese kollektiivi pöördumisega tulemustasude teemal. Juhatusel puudus konsensus ja vallavalitsus soovitas neil kohtuda kollektiiviga oma seisukoha avalikustamiseks.

EHITUS JA PLANEERIMINE

Ehitusvaldkond oli oktoobris üks mahukamaid. Anti mitmeid projekteerimistingimusi, sh Väike-Maarja–Pädivere 110 kV õhuliini ja alajaama rajamiseks, päikeseparagi ning mitme hoone ehituseks Tapa ja Tamsalu piirkonnas. Väljastati ehitus- ja kasutuslubasid elamutele, akusallvestitele, kanaliseerimisele ja teetöödele ning päikeseelektrijaamale koos salvestusseadmega. Võeti vastu määrus nr 4 „Tapa

valla detailplaneeringukohaste ja planeeringulahenduse elluviimiseks otseselt vajalike ehitiste väljaehitamise kord“ kohta, mille eesmärk on vältida probleeme arendusprojektide puhul, kus taristu (nagu teed, valgustus) jääb eraomandisse.

VALLAVARA JA HANKED

Kinnitati mitmete kinnisvaraobjektide enampakkumiste tulemused ning alustati mitmeid riigihankeid, sealhulgas „Tapa Muusika- ja Kunstikooli rekonstrueerimise kütte- ja ventilatsiooni tööprojekt“, „Tapa valla ajalehe küljendamine, tõlkimine ja trükkimine“ ja „Elektrienergia ostmine“. Alustati ja kinnitati mitme väikehanked nagu näiteks „Allee- puude hooldusloikus“, „Tamsalu Kooli välisuste paigaldus- ja montaažitööd“ ja „Tamsalu Vabatahtliku Päästekomando depoo ruumide osaline remont“.

Mõned hanked tunnistati nurjunuks ning kuulutati välja kordushanked.

Muudeti AS G4S Eesti ja AS Eesti Keskkonnateenused töövõtulepinguid ning Tapa valla 2025. aasta hankeplaani.

EELARVE JA RAHANDUS

Eraldati reservfondist 7000 eurot Tapa Valla Kõõgi 2025. aasta eelarvesse täiendava kuppelnõudepesumasina ostmiseks Tamsalu Kooli kööki.

LIKLUSKORRALDUS JA KOHANIMED

Muudeti liikluskorraldust Tapa Valla Kooli sisehoovis ja paigaldati Tamsalus Tehnika ning Ülase tänavatele liikluskünnised (kiirusepiirang 30 km/h) ning Kursi külas Kursi-Kerguta teel (kiirusepiirang 50 km/h).

Ei toetatud liikluskünniste paigaldamist Tapa linnas Ülesõidu tänavale, soovitati esialgu ajutiselt Politsei- ja Piirivalveametil kiirust mõõta.

Määrati Jäned külas asuval erateelise kohanimel Kõõgitee tee ja määrati tee avalikku kasutusse.

TAPA VALLA KULTUURIKESKUS

AASTALÕPUPIDU & TAMSALU KULTUURIMAJA

45

LAUPÄEV **27** DETSEMBER

UKSED AVAME 20.00

Laval vapustav MARJU LÄNIK

Sõõgid-joogid toob teieni
Hereto OÜ - 5502144

Pilet eelmüügist 15 € (kuni 19.12)
müügil Piletitehases ja kultuurimajas
Peo päeval 20 €

Laudade broneerimine: kult@tapavallakultuur.ee; 59045288

OHUTEAVITUSE TEST 10. DETSEMBRIL

10. detsembril ajavahemikus kell 15.00-15.10 toimub üle terve Eesti ohuteavituse süsteemi EE-ALARM test

TAPA VALD

Ohuteavituse süsteemi EE-ALARM test

Ohuteavituse kohta saad info veebilehelt www.arutech.ee ja www.olevalmis.ee ning ringilistele telefonidele 1247.

ARUTECH
parimad aknad
25 aastat!

Tel. 1516
ÜLE EESTI

Arutech Parimad Aknad OÜ
Vilde 14, Rakvere
Tel 5551 3019, 322 5636
rakvere@arutech.ee
www.arutech.ee

Ära maksa rohkem kui vaja!
Aknad ja uksed intressivaba järelmaksuga 3 kuuks

- ✓ Ei mingit intressi
- ✓ Ei mingit lepingutasu
- ✓ Ainult 3 võrdset makset

Head Tapa Valla 80+ seeniorid!

Olete oodatud ühisele pidulikule

Jõululõunale

09. DETSEMBRIL KELL 13.00-15.00
MOE KÜLASTUSKESKUSESSE

Palume oma osalusest ja transpordisoovidest teada anda 1. detsembriks Anu Jonuksile
5342 2364, ajonuks@gmail.com

MTÜ Seeniorid

Jõuluaja alguse tähistamine Tamsalus

30. NOVEMBRIL

kell 13.00-15.00

kogukondlik jõululaat Tamsalu Koolis

kell 16.00

advendiõhtu kukeklossis- jagame valgust, soojust ning häid soove

TAPA VALLA
KULTUURIKESKUS

TAMSALU KOOLI JÕULULAAT

30. november 2025

Kell 13.00-15.00

Tamsalu Kool ja Tamsalu Kultuurimaja kutsuvad kõiki osa saama traditsioonilisest jõululaadast, kus kohtuvad loovus, kogukond ja jõuluroom.

Taaskord külastab meid jõuluvana Preedik!

KULTUURI- JA VABAAJATEGEVUSED VALLAS

NOVEMBER

28.11 kell 13.00 Väärikate Üli-kooli loeng „Mida peaks teadma pärimisest?“. Tapa Kultuurikoda.

29.11 kell 12.00 Loovuspesa KÄSITÖÖPABERI töötuba. Tule ja loo vanast paberist täiesti uus ainulaadne käsitööpaber. Lehtse Kultuurimaja.

30.11 kell 15.30 adventitule süütamine ja advendikontsert Tapa Jakobi kirikus. Tapa Kultuurikoja park.

30.11 kell 16.00 1. advendi kontsert Regionaalhaigla ja Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli naiskoor. Lauljaid kokku 70! Lehtse Kultuurimaja.

30.11 kell 13.00-15.00 Tamsalu kooli jõululaat. Tamsalu Kool.

30.11 kell 16.00 jõuluaja avamine Tamsalus. Tamsalu 100 tamme park.

DETSEMBER

01.12 kell 18.00 Tapa MKK õpilaste aastalõpukontsert. Tapa Kultuurikoda.

03.12 kell 13.00 kolmapäev Tamsalu eakate klubis - mälumängu kolmapäev. Tamsalu Kultuurimaja.

07.12 kell 10.00 Lehtse pinksi pühapäevade 24. hooaja 4. mäng, oodatud kõik võistleva. Lehtse Kultuurimaja.

07.12 kell 11.00 2. advendi jõuluseiklus: päkapikujah. Tapa Kultuurikoda.

09.12 kell 16.00; 19.00 muusikafilm „Springsteen“. Tapa Kultuurikoda.

10.12 kell 13.00 kolmapäev Tamsalu eakate klubis - jõululoos- jõululood ja luuletused. Tamsalu Kultuurimaja.

12.12 kell 19.00 Läsna teatri etendus „Nimetu täht“. Tamsalu Kultuurimaja.

13.12 kell 12.00-16.00 jõululaadake. Lehtse Kultuurimaja.

14.12 kell 12.00 mälumäng LEHTSE KÜLAKILB oodatud on

kõik (kuni 4 liiget) võistkonnad. Lehtse Kultuurimaja.

14.12 kell 14.00 advendikontsert: Lehtse kammerkoor ja Lehtse käsikellade ansambel. Tapa Kultuurikoda.

17.12 kell 13.00 kolmapäev Tamsalu eakate klubis - klubi aastapäeva tähistamine. Tamsalu Kultuurimaja.

19.12 kell 13.00 Väärikate Üli-kooli loeng „Mikroobid meie kehas“, lektor Kertu Liis Krigul. Tapa Kultuurikoda.

27.12 Tamsalu Kultuurimaja 45 sünnipäev ja aastalõpu pidu. Tamsalu Kultuurimaja.

22 TAPA MAADLUSPÄEV 29.11.2025 TAPA SPORDIKESKUSES

LOOMAARSTI VASTUVÖTT

JA KODUVISIIDID

TEL 510 5973

aegviiduloomakliinik@gmail.com

OSTAN
IGASUGUSEID VANU FOTOSID
JA KOOLILÕPU MÄRKE
TÜRI FOTOGRAAF
RENÉ VIJAT
Tel 525 8325
reneviljat@gmail.com

**Juuksur
Küünetehnik
Pediküür
Depilatsioon
Kulmu ja ripsmetehnik
Massaaž**
Salon WO&MAN Beauty Lounge
Pikk 15, Tapa
+372 55505089

**JÕULUKUUSKEDE
MÜÜK**
EES-KANGRU TALU
Tammiku küla
Väike-Maarja vald
Kohaletoomis võimalus
5190 1085 Renee

**REOVEE - JA
FEKAALIVEDU
TAPA VALLAS
Tel.: 5226008**
LEHTSE AUTOBAAS

Pakume Sulle või Sinu lähedasele inimesele

- transporditeenust eakale
- transporditeenust liikumispuudega inimesele, kes vajab transporti ratastooli/kanderaamiga
- vajadusel arstil/poes käimise võimalust
- Kiire reageerimine ja valmisolek 24/7

Lisainfo ebt.transport@mail.ee
+372 5833 4754
www.invasoit.ee

**Parim hind!
Autode Kokkuost**
Korras Rikkaga Romud
Helista kohe!
53555848
Ja küsi pakumist!
Raha kohe kätes! Vede püksilga! Arvult maha!

TEOSTAME!

- ✓ Kodu sanitaarremont
- ✓ Väiksemad ehitustööd
- ✓ Sauna ehitus
- ✓ Akende pesu (al 10 EUR aken)
- ✓ Vaipkatete ja pehmemööbli pesu (hind kokkuleppel)

Helista ja küsi lisainfot 5629 6583

**Neeruti looduspark OÜ
Neeruti Wildlife Park**

**ARVUTITE REMONT
JA PARANDUS**
Arvuti hooldus (puhastus, korrastus)
Riistvara toimingud
Windowsi paigaldus
Tarkvara toimingud
Ja palju muud, küsi vaid
54618338 Tapa, Pikk 51

LEHTSE AUTOBAAS PAKUB TEENUST:

- ▶ Laadur-ekskavaatori tööd
- ▶ Konkslift-kalluri teenus
- ▶ Fekaaliveo teenus
- ▶ Survepesu teenus

KONTAKT

regger.teenus@gmail.com
522 6008

KUULUTUSED

TEENUSED

• Tamsalus Kesk tn 1 uus **juuk-sur**. Avatud teisipäevast laupäevani kell 14–18. Naiste ja meeste kõik juuksuritööd. Tel 5554 0662

• **Pottsepp** ehitab ja remondib küttekoldeid. Tel 506 9683

• Teostan **elektri- ja torutööd**. Tel 506 9683

OST

• Ostan teie **auto, kaubiku või maasturi**. Tehniline seisukord ei oma tähtsust. Vajadusel registrist kustutamine ja äravedu puksiiriga. Tel 5630 4306

• Ostan igasugust **vanavara**. Pakkuda võib kõike. Kojukutsed, raha otse kätte. Tel 5198 0371

Tapa Ehitus

teostab järgmisi töid:

- omaniku järelevalve
 - hoonete renoveerimine
 - katuste ehitamine
 - välisseinte soojustamine
 - vundamenditööd
 - duširuumide, saunade, kuuride ehitamine
 - aedade ehitamine
 - kiviterrasside ja puitterrasside ehitamine
 - siseviimistlustööd (siseruumide viimistlus, ehitamine)
- telefon 5343 7995
e-mail info@tapaehitus.eu

BALTICQUALITY OÜ

- Vee- ja kanalisatsiooni-süsteemide ehitus
- Põrandaküttesüsteemide ehitus
- Torutööd
- Ehitus ja remontitööd
- Eluhoonete ja mitteeluhoonete renoveerimine ja ehitus

Tel 5379 1720
e-mail: balticquality20@gmail.com

AutoKäpp OÜ

- autoremont ja hooldus
- summutite remont ja paigaldus
- õlivahetus
- varuosade müük ja tellimine

Väike 17, Tapa
telefon 5650 3420
e-mail
ivainen.kalle@gmail.com

BONADENTA OÜ

Tehnika 1a, Tamsalu II korrus
Registreerimine ja info:
Tel 323 0130 / 5855 6681 / 511 8379
E-R kell 9.00-16.00

- * Eesti Tervisekassa leping lastele ja täiskasvanutele hambaravihüvitis!
- * Lastele kuni 19. a hambaravi tasuta!
- * Täiskasvanutele hambaravihüvitis 60 € aastas
- * Pensionäridele ja töövõimeetusgrupile hambaravihüvitis 105 € aastas
- * Eesti Tervisekassa hambaproteeside hüvitis 260 €

- * Konsultatsioon ja raviplaani
- * Laste ja täiskasvanute hambaravi
- * Hammaste proteesimine
- * Esmaabi vastuvõttud E, K ja R
- * Tarkusehammaste eemaldamine
- * Juureravi
- * Hammaste eemaldamine
- * Hammaste valgendamine
- * Hammaste soodapesu ja päripesu Külastage meid!

TERVETE JA SÄRAVATE NAERATUSTE NIMEL!
KÜLASTAGE MEID!

ORTOPEEDIAKESKUS OÜ

Proteeside ja ortopeediliste abivahendite valmistamine ja müük soodustingimustel

VALMISTAME

- ♦ Üla- ja alajäseme proteese
- ♦ Üla- ja alajäseme ortoosid
- ♦ Lülisamba ortoosid
- ♦ Eriortoosid, bandaaže, songavöösid
- ♦ Ortopeedilisi jalatseid
- ♦ Ortopeedilisi tallatugesid

PAKUME

- ♦ Masstoodanguna valmistatud abivahendeid
- ♦ Postoperatiivseid ja posttraumaatilisi ortoosid
- ♦ Mitmesuguseid eriortoosid
- ♦ Ortopeedilisi jalatseid
- ♦ Ortopeedilisi tallatugesid

SOODUSTINGIMUSED:

Sotsiaalkindlustusamet kompenseerib üla- ja alajäsemete proteeside ning ortopeediliste jalatsite valmistamist. Abivahendi tuvastaja: perearst, üldarst, arst-resident, eriarst, rehabilitatsioonimeeskond. Soodustuse aluseks on **paberkandjal** koostatud abivahendi tõend. **Tervisekassa** kompenseerib ortooside ja ortopeediliste tallatugede valmistamist ja müüki. Meditsiiniseadme vajaduse tuvastaja on raviarst, kes koostab **digitaalse meditsiiniseadme kaardi**.

TAPA TERVISEKESKUS, Valgejõe 14/2, kab 204, kell 14-16

16. OKTOOBER, 20. NOBEMBER, 11. DETSEMBER

Tel 742 0169 | ortopeediakeskus@gmail.com | www.ortopeediakeskus.ee

Kraavide kaevamine
Kettiniidukiga võsa niitmine
Erinevad maaparandustööd
Giljotiinilõikus

A.E.T. MAAPARANDUS

Tel: 53962529
aet.maaparandus@gmail.com
A.E.T. maaparandus

TEHNOÜLEVAATUSKESKUS.EE

SÕIDUAUTO ALATES 29,-

Väljavahi tee 5,
Põhjakeskuse kõrval

AVATUD IGA PÄEV
53589999

Broneeri aeg kodulehel!

WWW.TEHNÜLEVAATUSKESKUS.EE

VÄIKE-MAARJA
PUIT MÜÜB

Asume: Väike-Maarja, Jaama 7a

NOVEMBERIKUU PAKKUMISI
vaata kodulehelt: www.vmpuit.ee

Puitbrikett Kask
Puitbrikett TERMO
Premium 6mm Graanul 990 kg
StoraEnso 6mm 975 kg / 1050 kg

Transpordi võimalus **KIIRE TARNE!**
Kohapeal drive-in süsteem ja paki/kotikaupa müük
Info ja tellimine: tel. 520 6369

Soodne saematerjal! Saematerjal ja hõõvelmaterjal!
Küsi hinnapakumist numbrilt 515 0268

Tel +372 502 1145
E-mail jaagriabi@gmail.com
NB! Aitame ainult
tiheasustusega aladel

EESTI PUISTEVILL SOOVITAB

NATUURHELD TUULETÕKKE- JA SOOJUSTUSPLAADI!

Natuurhald puitkiudplaadid, ühendavad taskukohase hinna ja Saksa kvaliteedi. Tagage oma hoone tuule- ja soojakindlus.

TERMEX TSELLUVILL: KVALITEETNE JA NÄRLISTELE VASTUMEELNE SOOJUSTUS!

Tselluvill – parim valik soojustamiseks! Soojust pidav, hingav, niiskust reguleeriv ja keskkonnasõbralik isolatsioonimaterjal. Vähendab igakuist kulu kütmisele ja tagab hoonese ühtlase sisekliima.

PAIGALDUSTEENUS: USALDA OMA KODU SOOJUSTAMINE MEIE HOOLDE!

Paigaldame erinevaid puistevillaseid üle Eesti! Meie professionaalne paigaldustiim tagab kiire ja kvaliteetse tulemuse.

PAIGALDUSSEADME RENT: SÄASTA AEGA JA RAHA!

Rendi erineva tootlikusega paigaldusseadmeid koos järelhaagise, B-kategooria furgooni või C-kategooria veoautoga ja vii töö kiiremini lõpule. Mugav, lihtne ja soodne lahendus!

VÕTA ÜHENDUST! INFO@EESTIPUISTEVILLE | +372 5080814

Aivar Müüri
matuseteenused

+372 5647 7432

Leina 8, Tapa vald, 45109

aivar.myyr.001@mail.ee

www.matmine.ee

Suhtleme nii eesti
kui ka vene keeles!

Teenused

- 24h surnutransport
- külmkamber
- matuste organiseerimine
- krematooriumi teenused
- matusetarvikud
- kalmistutööd
- hauaplatsi hooldus

Virus Matusabi

1. Mai pst 18 + TAPA 45106
tel: 5334 0134

e-post: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- + 24h surnutransport
- + matuste korraldamine
- + kirstud, urnid, plaadid
- + matusetarbed
- + krematooriumi teenused

Tapa valla ajaleht Sõnumed
Pikk 15, Tapa Vallavalitsus
Ajalehte saab lugeda www.tapa.ee.

Toimetaja:
Katrinn Männik
katrin.mannik@tapa.ee

Küljendus, keeletoimetuse, tõlge:
MK Meedia OÜ
info@mkmeedia.ee

Trükk: Printall, info@printall.ee
Kanne: Omniva, info@omniva.ee

Trükiarv 6200. Leht ilmub üks kord kuus (v.a juuli).
Kuulutuste vastuvõtt: Katrinn Männik,
katrin.mannik@tapa.ee, tel 5425 0499.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende
selguse huvides toimetada ning lühendada.

Краткий обзор майского номера газеты SÕNUMED на русском языке

Реконструкция центра города Тапа 2025

Андрус Фрейенталь
Заместитель старейшины
волости/руководитель
административного отдела

Работы будут осуществляться по проекту, разработанному несколько лет назад и неоднократно представленному общественности. Строительные работы пройдут на центральной площади города Тапа, на площади рядом со зданием волости (Пикк, 17), на улице Пикк от перекрестка Хоммику до площади Вильмси, на бульваре Хоммику до перекрестка улицы Рохелизе и на участке бульвара 1. Мая до универмага «Meie». В результате организованного государственного тендера компания OÜ RTS Infra Eesti представила лучшее предложение со стоимостью 4 021 945 евро, включая НДС (24%). Из общей стоимости строительства 1 158 542 евро составит государственная поддержка. Согласно условиям тендера, реконструкция рассчитана максимум на 12 месяцев. Строительные работы начались в конце июля и в настоящее время идут по графику. На всей территории объекта проложены подземные коммуникации (ливневая канализация, канализационные трубопроводы, кабели, основания мачт освещения). Отрадно отметить, что в ходе работ также были заменены десятки метров изношенных канализационных труб, а также будут отремонтированы все кана-

лизационные колодцы, расположенные в зоне работ. В настоящее время ведутся работы по устройству тротуаров. Завершены работы по асфальтированию и установлены цветники (клумбы). Не позднее конца ноября, при условии благоприятных погодных условий, мощение улицы Пика будет полностью завершено. В начале декабря будут установлены опоры уличного освещения и светильники – центр города будет подсвечен. Благоустройство территории, строительство детских площадок и пешеходных дорожек на центральной площади будут отложены до весны. В связи с этим запланированный технологический перерыв будет прерван на зимние месяцы.

Дорожное покрытие улицы Пика – гранитное, тротуары – бетонные. Пешеходные дорожки на Центральной площади будут выложены гранитными плитами. Бульвары Хоммику и 1 Мая, а также улица Пикк будут открыты для движения в середине декабря. Кроме того, проезжая часть улицы Пикк от пересечения с проспектом Хоммику будет предназначена только для легковых автомобилей. Движение рейсовых автобусов и коммерческого транспорта предусмотрено по улице Рохелизе.

Работы в центре города Тапа, проводимые в этом году, являются продолжением работ, проводившихся в 2017–2018 годах в рай-

оне железной дороги. Тогда были реализованы проекты «Развитие железнодорожного вокзала Тапа, автовокзала, благоустройство центра города и обеспечение повседневной мобильности жителей» и «Связь железнодорожных остановок с различными видами транспорта». В рамках проекта были реконструированы улицы Яама и Сауна, а также кольцевая развязка на улице Яама, а также улица Кивило между улицами Пикк и Рохелизе и улица Эсперанто. Была реорганизована система управления дорожным движением на автовокзале. Приведены в порядок Церковный парк и территория вокруг Культурного центра, ликвидировано старое озеленение и создано новое.

Таким образом, можно сказать, что текущие строительные работы завершают начатое в Тапа восемь лет назад. В современном европейском городском пространстве пешеходы воспринимаются как более слабая сторона по сравнению с автомобилистами. Во всей Европе при реконструкции городских центров безопасность пешеходов является главным приоритетом, и мы стремимся обеспечить комфортное и безопасное передвижение пешеходов в современных городских пространствах. Поэтому преобразование центра Тапа направлено на то, чтобы сделать его безопасным, интересным и краси-

вым местом, куда горожане стремятся приезжать.

Прежде всего, жители города и волости Тапа заслуживают прекрасную среду обитания. Но, кроме того, Тапа стал поистине интернациональным городом: здесь постоянно дислоцируются военные части наших друзей и союзников из Великобритании, Франции, США и других стран. Главы государств и правительств других стран посещали и посещают Тапа. Например, Тапа посетили король Бельгии Филипп I, премьер-министры Великобритании Тереза Мэй, Борис Джонсон, Кир Стармер, премьер-министры Дании Ларс Лёкке Расмуссен и Метте Фредериксен, президент Франции Эммануэль Макрон и многие другие. Также здесь побывали многие командирующие НАТО.

Кроме того, Тапа является важным железнодорожным узлом, где осуществляются пересадки между направлениями Таллинн-Тарту и Таллинн-Нарва. Одновременно с центром Тапа будет отреставрировано и историческое здание железнодорожного вокзала Тапа, где компания Eesti Raudtee AS провела масштабные реставрационные работы. Кроме того, при привлечении инвестиций в Тапа очень важно, как выглядит центр нашей волости. Предприниматели внимательно следят за тем, как местные власти организуют свои поселения.

До и после местных выборов

Рихо Телль
Старейшина волости
Тапа

Местная избирательная кампания завершилась, грязь с лацканов смыта, нервы утихомирены, и были заключены предварительные соглашения об управлении. По мнению многих заинтересованных сторон, на этот раз избирательная кампания была особенно острой, с применением всех разрешенных и запрещенных приемов, выходящих за рамки добросовестной практики. Время покажет, насколько велика пропасть между общинами, обрадовавшаяся в результате борьбы. Каждая политическая партия и избирательный блок, участвовавшие в выборах, выбрали свою тактику, пошли по пути конфронтации и критики, сосредоточились на представлении собственной предвыборной программы и воздержались от принижения конкурентов. Оглядываясь назад, трудно оценить, какая тактика сработала лучше; одних избирателей привлек один подход, других – другой. Несомненно, что противостояние друг другу не привлекает больше избирателей, и явка избирателей в волости Тапа осталась низкой. Задолго до местных выборов прогнозировалось, что прогноз уровня распристрания и на местный уровень. Недостатки и неув-

ренность Эстонской партии реформ в управлении страной достаточно ясно отразились в статистике местных выборов, причем не только в волости Тапа, но и по всей Эстонии. На этом этапе огромное спасибо всем избирателям, которые осмелились проголосовать за кандидатов от Партии реформ! Эти голоса, очевидно, были отданы конкретным людям, а не политической партии. Однако победившему на выборах избирательному блоку «Валгейги» не удалось сформировать коалицию, поскольку ни одна политическая партия или готовый блок, кроме «Отечества», не захотела с ними сотрудничать. Идея противостояния и прямой критики «Валгейги» может привести к больше протестных голосов на выборах, но в то же время оттолкнуть потенциальных партнеров по коалиции. Коалиционное соглашение подписано, и четырехпартийная коалиция, находившаяся у власти последние два года, готова передать ответственность за судьбу волости Тапа. Коалиционное соглашение будет обнародовано после того, как волостной совет утвердит необходимые структуры управления. Могу заранее сказать, что основной план — завершить крупные проекты, начатые в предыдущие годы. Благодарю всех жителей волости Тапа, принявших участие в выборах и проголосовавших!

Как осуществляется бюджет волости Тапа?

Управа волости Тапа ежемесячно отслеживает исполнение своего бюджета и публикует его на веб-сайте волости (раздел «Исполнение бюджета»). Бюджет представляет собой план доходов и расходов, утверждаемый собранием волости на один год и являющийся основой для финансирования деятельности управы волости. Информацию разъясняет финансовый менеджер волости Имби Саар.

В бюджете отдельно отражены доходы от основных видов деятельности, расходы от основных видов деятельности, инвестиционная деятельность и финансовая деятельность. Исполнение бюджета можно отслеживать по видам до-

ходов и расходов как графически, так и в общем виде, а также в процентах.

- По доходам выполнение плана за 9 месяцев составило 76%, что само по себе является хорошим показателем. Доходы от жилья были ниже, но волостное самоуправление активно занималось передачей жилья, в котором оно больше не нуждается, и полученные доходы были учтены в статье «Прочие доходы», где выполнение составило 139%.

- По расходам выполнение плана за 9 месяцев составило 73%. Наибольшие расходы пришлось на социальную сферу (79%). Расходы в социальной сфере очень сложно планировать

заранее, поскольку они финансируются по каждому конкретному случаю. Обязательства, принятые государством в рамках реформы системы опеки, поставили органы местного самоуправления в сложное финансовое положение. В других сферах выполнение плана оставалось ниже 75%.

Инвестиции

- За 9 месяцев инвестиционный доход составил 4%, большая часть которого получена в 4 квартале в виде субсидий на крупные объекты (например, центральная площадь, школьный лифт).

- Освоение инвестиционных затрат составило 39% и точно отражает стоимость завершенных про-

ектов.

Финансирование включает в себя получение и погашение кредитов. В начале года управа волости рефинансировала кредиты с целью поиска кредитора с более низкой процентной ставкой. За 9 месяцев было изъято 500 тысяч евро на покрытие инвестиций.

Управа волости Тапа придерживалась принципа разумного управления. Все подведомственные учреждения оценивают целесообразность своих расходов и, таким образом, добились соблюдения бюджета.

Дополнительную информацию и графики исполнения бюджета можно найти на сайте волости в интерактивном режиме.

Ortopeediakeskus OÜ ИЗГОТАВЛИВАЕМ

- ♦ Протезы верхних и нижних конечностей
- ♦ Ортезы верхних и нижних конечностей
- ♦ Различные корсеты и бандажи
- ♦ Ортопедическую обувь
- ♦ Ортопедические стельки

ПРЕДЛАГАЕМ СТАНДАРТНЫЕ ИЗДЕЛИЯ

- ♦ Ортезы для верхних и нижних конечностей
- ♦ Различные корсеты и бандажи
- ♦ Ортопедическую обувь
- ♦ Ортопедические стельки

ДЛЯ ОБСЛУЖИВАНИЯ НА ЛЬГОТНЫХ УСЛОВИЯХ ПРЕДЪЯВИТЬ
Департамент социального страхования компенсирует изготовление протезов нижних и верхних конечностей и ортопедической обуви на основании **справки от врача в бумажном исполнении** (семейный врач, общий врач, врач-резидент, врач-специалист, реабилитационная комиссия).

Касса здоровья компенсирует различные ортезы и ортопедические стельки на основании **дигитальной медицинской карты от врача**.

TAPA TERVISEKESKUS, Valgejõe 14/2, kab. 204, kell 14-16
16 октября, 20 ноября, 11 декабря

Информация по тел. 742 0169
ortopeediakeskus@gmail.com | www.ortopeediakeskus.ee

На реконструкцию здания школы в Котли выделено 1,3 млн евро

26 сентября Центр государственных услуг поддержки, на основании распоряжения министра финансов, принял решение удовлетворить заявку Управы волости Тапа на финансирование проекта «Реконструкция учебного здания на улице Ноорусе 2». Проект финансируется из Фонда модернизации в рамках программы «Энергоэффективность и возобновляемые источники энергии в зданиях государственного сектора».

Цель проекта — превратить здание школы в Котли в современную и энергоэффективную образовательную среду, отвечающую современным требованиям к энергоэффективности и микроклимату помещений.

Общая стоимость проекта составляет 1 868 894,29 евро, из которых 1 308 226 евро будут предоставлены за счёт государственной поддержки, а 560 668,29 евро — за счёт собственных средств волости.

Реконструкция будет проводиться в период с 1 августа 2025 года по 31 декабря 2028 года. В ходе работ будут обновлены системы изоляции, вентиляции и отопления здания, а также усовершенствованы технические решения, снижающие энергопотребление.

После завершения работ здание школы будет соответ-

ствовать максимально допустимому индексу энергоэффективности, что позволит снизить потребление энергии и выбросы парниковых газов. Здание будет использоваться для предоставления услуг органов местного самоуправления и общественного пользования не менее пяти лет после окончания проекта.

По словам старейшины волости Тапа Рихо Телля, реконструкция здания школы на улице Ноорусе 2 является важным шагом в организации школьной сети в волости Тапа.

«Государственная поддержка поможет нам значительно приблизиться к достижению этой цели. Помимо запланированных в проекте работ, запланированы и другие строительные работы примерно на ту же сумму. В настоящее время весь комплекс зданий проектируется таким образом, чтобы стать энергоэффективной и современной образовательной средой, а реновационные работы планируются начать летом следующего года. В результате работ будут построены современные и соответствующие требованиям помещения и открытая площадка для воспитанников детского сада и учеников гимназии волости Тапа», — сказал Телль.

Объявлены результаты выборов в волости Тапа и состав новой коалиции

Более половины избирателей волости Тапа проголосовали на местных выборах. Согласно соглашению, подписанному 31 октября, нынешняя коалиция продолжит свою деятельность в течение следующих четырёх лет, уделяя особое внимание развитию волости и сбалансированности бюджета.

Благодарим всех, кто внёс свой вклад и высказался за будущее развитие нашей волости!

59,3% избирателей, или 595 260 человек, приняли участие в выборах в органы местного самоуправления Эстонии. Явка избирателей в волости Тапа составила 52,7%. Всего проголосовали 4075 жителей, из которых 2140 — бумажными бюллетенями и 1935 — электронным голосованием.

21 место в собрании волости Тапа распределилось следующим образом:

- Избирательный союз «Валгейги» — 8 мест
- Центристская партия Эстонии — 3 места
- Избирательный союз «Сотрудничество» — 3 места
- Партия реформ Эстонии — 3 места
- Консервативная народная партия Эстонии (EKRE) — 2 места
- Партия ОТЕЧЕСТВО — 2 места

В волости Тапа на период 2025–2029 годов сформирована четырёхпартийная коалиция, состоящая из Центристской партии Эстонии, Партии реформ Эстонии, Консервативной народной партии Эстонии и Избирательного союза «Сотрудничество». Новая коалиция занимает 11 мест в собрании волости Тапа, состоящем из 21 члена.

Коалиционное соглашение основано на пред-

выборных обещаниях партий и общих целях, которые направлены на развитие волости, реализацию долгосрочных инфраструктурных проектов и поддержание сбалансированного бюджета.

Максим Бученков (Центральная партия): «Предыдущий период показал, что даже четырёхпартийная коалиция способна находить консенсус и принимать важные решения для развития волости. Некоторые из них начнут оказывать положительное влияние лишь по прошествии определённого времени. К сожалению, неразберихой и неосведомлённостью, сопровождавшими эти изменения, воспользовались в своей предвыборной кампании политические силы, которые сейчас остаются в оппозиции. К счастью, большинство избирателей доверили нам решение важных задач и содействие развитию волости».

Рейго Тамм (Партия реформ) отметил, что сохранение четырёхпартийной коалиции обеспечивает стабильность в развитии и повседневной жизни волости Тапа. Постоянная смена коалиций и руководителей волости создаёт путаницу и неуверенность среди жителей. Предыдущая четырёхпартийная коалиция успешно управляла развитием волости в течение последних двух лет, и, получив достаточную поддержку на выборах, эта коалиция может и дальше руководить волостью. Преимущество нынешней широкой четырёхпартийной коалиции заключается в её способности сотрудничать друг с другом и объединять различные мировоззрения. Четырёхпар-

тийная коалиция получила поддержку 52,2% избирателей на выборах, поэтому нынешняя коалиция представляет интересы большинства избирателей волости Тапа.

Кроме того, обнадеживает тот факт, что в планах волости Тапа не будет серьёзных изменений, что означает, что четырёхпартийная коалиция намерена успешно завершить начатые ею проекты в ближайшие годы. Среди основных событий можно отметить реконструкцию центральной площади Тапа, железнодорожного вокзала и гимназии волости Тапа, а также строительство бассейна.

«Наша коалиция принимает решения не на основе популярности, а на основе того, насколько эти решения необходимы и выгодны волости. Цель — найти решения, которые сохранят бюджет волости в порядке и будут способствовать её развитию», — сказал Рейго Тамм.

Валдо Хельмелайд (ЕКРЕ): «При выборе партнёров мы оценивали ожидаемое «здоровье» коалиции, надёжность участников и опыт ЕКРЕ в местной политике в Тапа. Кроме того, мы учитывали отношение сторонников, которые для нас не анонимные голоса, а люди, чьё мнение мы знаем и ценим».

«Наша цель — поддерживать все проекты, повышающие качество жизни в волости, направленные на развитие инфраструктуры, общественного пространства, школьной сети и деловой среды. Все виды деятельности, которые делают жизнь жителей волости проще, чище, безопаснее и благополучнее. Сегодняшние решения, инвестиции,

планы воплотятся в жизнь и принесут плоды не через один год или один избирательный цикл, а через 5, 15 и 25 лет. Другими словами, наш выбор был основан на трезвом прагматичном расчёте; благодаря четырёхпартийной коалиции реализация долгосрочных стратегически выгодных решений более вероятна, по крайней мере, сегодня. В коалиции мы стремимся поддерживать позитивные изменения и предотвращать негативные».

Эне Аугасмяги (Избирательный союз Сотрудничество) подчеркнула важность преемственности в сотрудничестве. По её словам, продолжение работы с существующими партнёрами даёт возможность завершить уже начатые в волости проекты, требующие постоянного внимания и совместных действий.

«Полезно продолжать незавершённую работу с партнёрами, с которыми сотрудничество уже было успешным. Есть много областей, которые необходимо доработать», — сказала она.

Коалиционное соглашение будет опубликовано на сайте волости Тапа в ближайшее время.

Подпись к фото: Коалиционное соглашение было подписано 31 октября 2025 года в зале заседаний волостного собрания Тапа лидерами партий: Максимом Бученковым (Центристская партия Эстонии), Рейго Таммом (Партия реформ Эстонии), Вальдо Хельмелайдом (Консервативная народная партия Эстонии) и Эне Аугасмяги (Избирательный союз Сотрудничество), а также другими избранными членами совета.

Похоронные услуги от АЙВАРА МЮЮРА

+372 5647 7432
ул. Лейна 8, г. Тапа
aivar.myyr.001@mail.ee
www.matmine.ee

Услуги

- Транспорт усопших 24 часа
- Организация похорон
- Услуги крематория
- Кладбищенские работы
- Все необходимое для проведения прощания и захоронения
- обслуживание кладбища

Обслуживание на ЭСТОНСКОМ И РУССКОМ ЯЗЫКЕ.

Viru Matusebüroo
Бюро похоронных услуг

Тапа, бульвар 1 Мая 12 • тел. 5334 0134
э-почта: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- Транспортировка умерших 24 ч
- Организация похорон
- Гробы, урны, надгробные плиты
- Похоронные принадлежности
- Все, связанное с похоронами
- Памятники

Тапа Ehitus

выполняет следующие работы:

- Надзор собственника;
- Реновация зданий;
- Строительство крыш;
- Теплоизоляция наружных стен;
- Фундаментные работы;
- Строительство душевых, бань и сараев;
- Строительство оград;
- Строительство каменных и деревянных террас;
- Внутренние отделочные работы (отделка внутренних помещений, строительство).

Телефон: 5343 7995;
электронная почта: info@tapaehtus.eu

Транспортировка сточных вод и фекалий в волости Тапа
Тел. 5226008

LEHTSE AUTOBAAS

АВТОБАЗА ЛЕХТСЕ ПРЕДЛАГАЕТ СЛЕДУЮЩИЕ УСЛУГИ:

- ▶ Работа погрузчика-экскаватора.
- ▶ Услуги самосвала с крюковым подъемником.
- ▶ Служба перевозки фекалий.
- ▶ Мойка под давлением.

КОНТАКТ
regger.teenus@gmail.com
522 6008